

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

SERVICI DE BENESTAR SOCIAL I INTEGRACIÓ

Estudi del barri de Benimaclet

Novembre, 2021

REGIDORIA DE SERVICIS SOCIALS / SERVICI DE BENESTAR SOCIAL I INTEGRACIÓ
SECCIÓ DE PLANIFICACIÓ I INNOVACIÓ
Carrer Amadeu de Saboia 11. Pati A. CP 46010
splanin@valencia.es

Estudio realizado por Eixam - Estudis sociològics

Yaiza Pérez Alonso

Isa Gadea i Peiró

Pilar Blanco Rodrigo

Raquel Pérez Alonso

Elsa Olmeda Rodríguez

Jèssica Pérez Miralles

Índex

1. Introducció.....	4
2. Entorn geogràfic del barri de Benimaclet	5
3. Aproximació als antecedents històrics del barri.....	8
4. El barri de Benimaclet a l'actualitat.....	20
5. Dades sociodemogràfiques sobre la població del barri.....	24
6. Renda i vulnerabilitat	37
7. Recursos	42
8. Centre Municipal de Serveis Socials.....	49
9. Altres aportacions	57
10. Referències del barri en premsa	69
11. Conclusions	73
12. Bibliografia.....	76

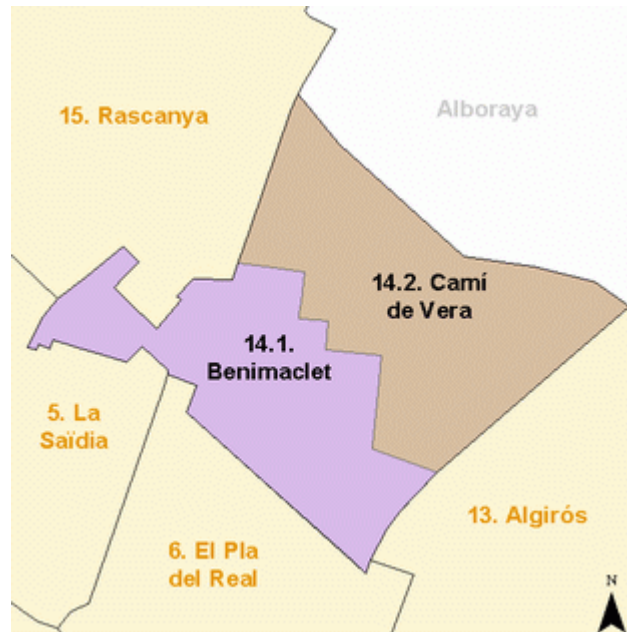
1. Introducció

Aquest és un estudi sociològic sobre el barri de Benimaclet de la ciutat de València que parteix del propòsit de conèixer en profunditat la realitat social actual del barri. S'havia efectuat anteriorment un altre estudi, concretament l'any 2008; el temps transcorregut aconsellava ja una actualització d'aquell diagnòstic. Per a tal fita, al llarg del text s'ofereixen dades, tant quantitatives com qualitatives, que ens mostren les característiques, evolució i composició del barri, així com les necessitats, demandes i problemàtiques vigents en l'actualitat.

En primer lloc, rere la ubicació geogràfica del barri, es procedeix a una contextualització sociohistòrica que va des dels orígens del barri fins a l'actualitat, ressenyant els esdeveniments històrics més importants. A continuació, s'ofereix l'anàlisi sociodemogràfica i socioeconòmica del barri. Aquestes dades van, a més, acompanyades d'un llistat amb els recursos socials, educatius, sanitaris, esportius i de transports amb els que compta aquesta zona concreta de la ciutat de València. Posteriorment, s'exposaran les dades quantitatives relatives al Centre Municipal de Serveis Socials (CMSS) que es completaran mitjançant una entrevista al director del centre. També s'han realitzat entrevistes a altres agents importants del barri com és el cas de l'Associació de Veïns i Veïnes de Benimaclet, el col·lectiu veïnal Cuidem Benimaclet, el Centre Municipal de Joventut (CMJ) i el Centre Municipal d'Activitats per a Persones Majors (CMAPM). A aquestes dades quantitatives i qualitatives, es suma un recopilatori amb les principals notícies publicades en premsa relacionades amb el barri de Benimaclet. Finalment i a tall de cloenda, s'exposen els principals resultats que s'extrauen d'aquest estudi.

ha¹. Pel que respecta a la població, la ciutat té 800.180 habitants en 2021, dels quals 23.204 resideixen al districte de Benimaclet, el que suposa el 3'45 % del total de València. La densitat de població de la ciutat, segons les dades de l'any 2000, és de 81,1² hab./ha., molt menys que la del districte de Benimaclet, que és 182,7 hab./ha.

Plànol 2. Districte de Benimaclet dividit per barris.

Font: Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Benimaclet se situa junt a altre barri més al districte de Benimaclet (plànol 2): Camí de Vera (14.2), situat al nord del barri de Benimaclet (14.1).

Segons el Padró Municipal d'Habitants (2020), Benimaclet és el menys extens dels dos barris. Conta amb una superfície de 74,3 hectàrees, front a les 82'7 hectàrees de Camí de Vera.

Malgrat la seua menor grandària, Benimaclet és el més poblat dels dos amb 23.261 persones. En canvi, al Camí de Vera hi ha una població empadronada de 5.425 persones.

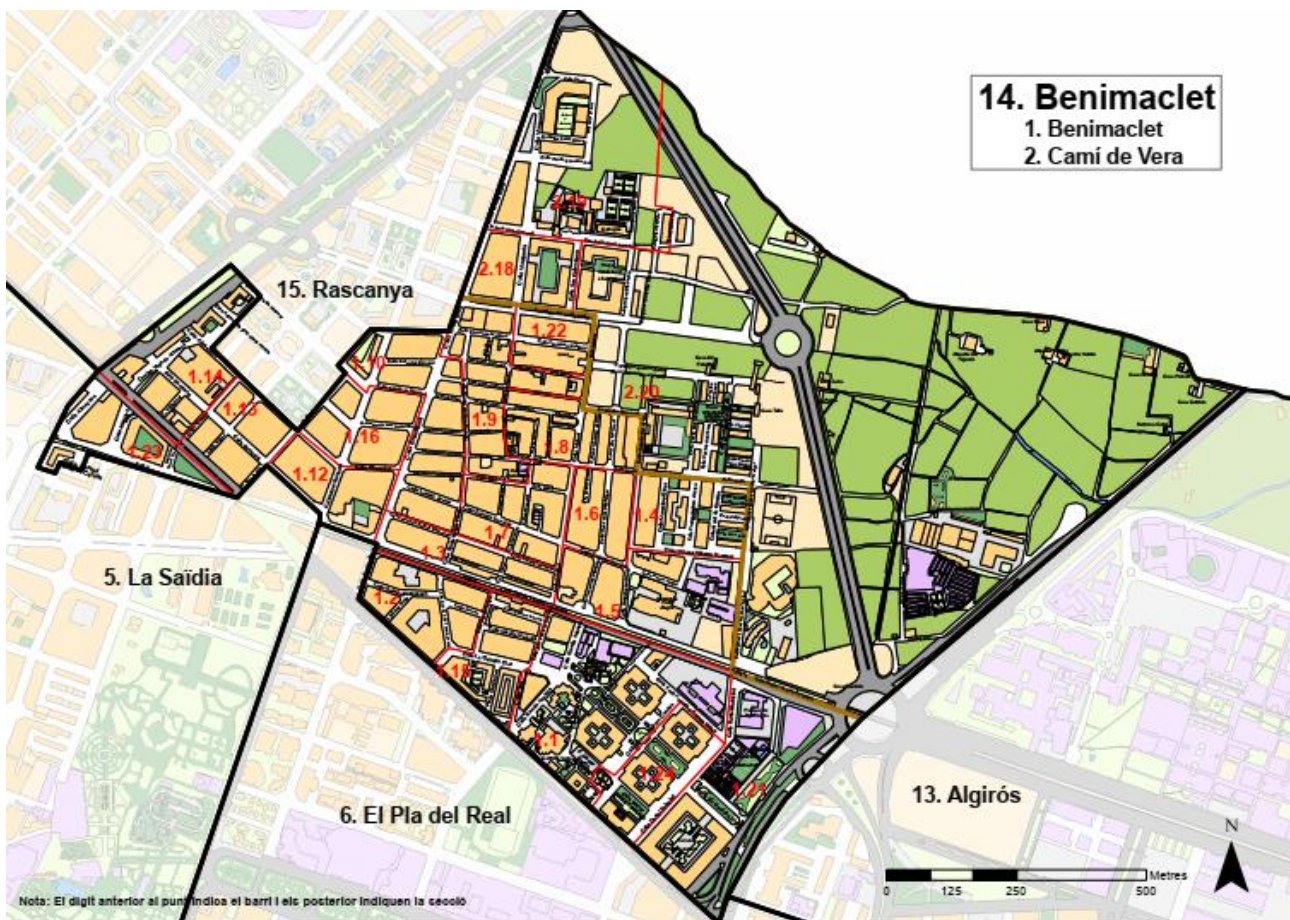
Així doncs, la densitat de població del barri de Benimaclet és de 313,1 habitants por hectàrea, molt major que la del barri de Camí de Vera, (que té 65,6 d'habitants per hectàrea), així com la de la ciutat de València (81,1 hab/ha). Cal assenyalar que una densitat de població baixa sol tenir correlació amb una qualitat de vida alta, degut a factors com absència de sobre ocupació, menys saturació dels recursos, menys contaminació ambiental, més disponibilitat de sòl, etc. No obstant això, en el cas del barri de Camí de Vera la seua baixa densitat es deu principalment al fet que gran

1 La dada de superfície no inclou el llac de l'Albufera ni el Port.

2 La dada de densitat de població no inclou el llac de l'Albufera ni el Port.

part del seu territori és d'ús agrícola que està ocupat per hortes, i al retard de la planificació del PAI que impedeix l'ús dels solars fins que no s'aprovi aquest PAI.

Plànol 3. Barri de Benimaclet

Font: Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

El barri (plànol 3) està demarcat a l'oest pel carrer Almassora i Alfahuir; al nord per l'avinguda Valladolid, carrer Mistral i carrer Murta; a l'est pel carrer Doctor Vicent Zaragozà, avinguda de Catalunya i el carrer Diógenes López Mechó; i al sud per l'avinguda Primat Reig.

Tal i com podem observar al plànol 3, Benimaclet es distribueix en 19 seccions censals.

3. Aproximació als antecedents històrics del barri

3.1 Origen històric

Una de les particularitats de Benimaclet que el diferencia de la resta de barris de la ciutat, és que va ser poble autònom de la ciutat de València des dels seus orígens fins l'any 1871. Aquest fet, com assenyala l'historiador i cronista de València Vicent Baydal ha repercutit positivament en la documentació conservada així com la producció d'estudis i investigacions.

"El fet que històricament haja sigut un senyoriu i poble autònom ha ocasionat que la documentació conservada sobre Benimaclet siga més fàcilment localitzable i, en contrast amb altres grans barris de València, els estudis sobre la seua època medieval i moderna són una mica més abundants, amb els treballs pioners de Josep Sanchis Sivera i altres més recents com els de Carmen Guallart, Rafael Mauri i Emilio Oriola (*El señorío de Benimaclet*, 1997), Juan Luis Orquín (*Huellas de Benimaclet*, 2002), Pedro Gómez Anaya (*25 párrocos y su tiempo*, 2007) o Francisco Arenas, Vicente Cuenca i altres (*Benimaclet, hijos de Maclet*, 2012)"³.

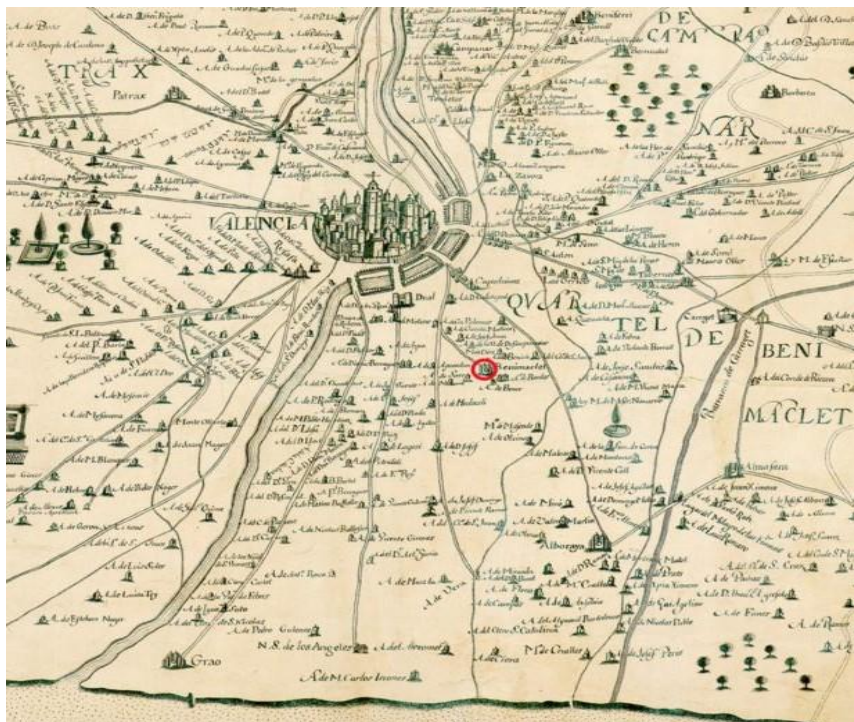
Els orígens, com assenyala Baydal, es remunten al voltant del 800, després de la conquesta islàmica de la península Ibèrica quan un grup de berebers Maklata s'instal·laren al nord del riu Túria i, juntament amb altres grups de llauradors nord-africans, construïren la Sèquia de Mestalla. A banda, crearen un espai d'horta que cultivaven, a dos kilòmetres al nord-est de la ciutat de València. Allí s'instal·laren, en aquella zona d'horta que acabà denominant-se com a Benimaclet, "fills de Maklata".

L'any 1238 Jaume I expulsà als pobladors musulmans originaris i entregà el poblat de Benimaclet als cavallers aragonesos provinents d'Osca García i Jimeno Pérez de Pina, com a donació per la col·laboració amb Jaume I en la reconquesta. Tal i com constata Carlos Brocal Guillen (2013)⁴ esta

3 <http://blog.harca.org/2017/06/27/la-historia-de-benimaclet-de-poble-de-lhorta-a-barri-de-valencia/>
Consultat el 14 de juny de 2021.

4 Brocal Guillen, Carlos *Análisis histórico-urbanístico del barrio de Benimaclet*, 2013, Treball de fi de Grau Escola

donació es reflexa en el llibre del "Repartiment", on es recollien les donacions a l'Arxiu de la Catedral de València, entre les que figuren fins a 653 signatures on assignaren terrenys d'horta de Benimaclet a distints senyors.

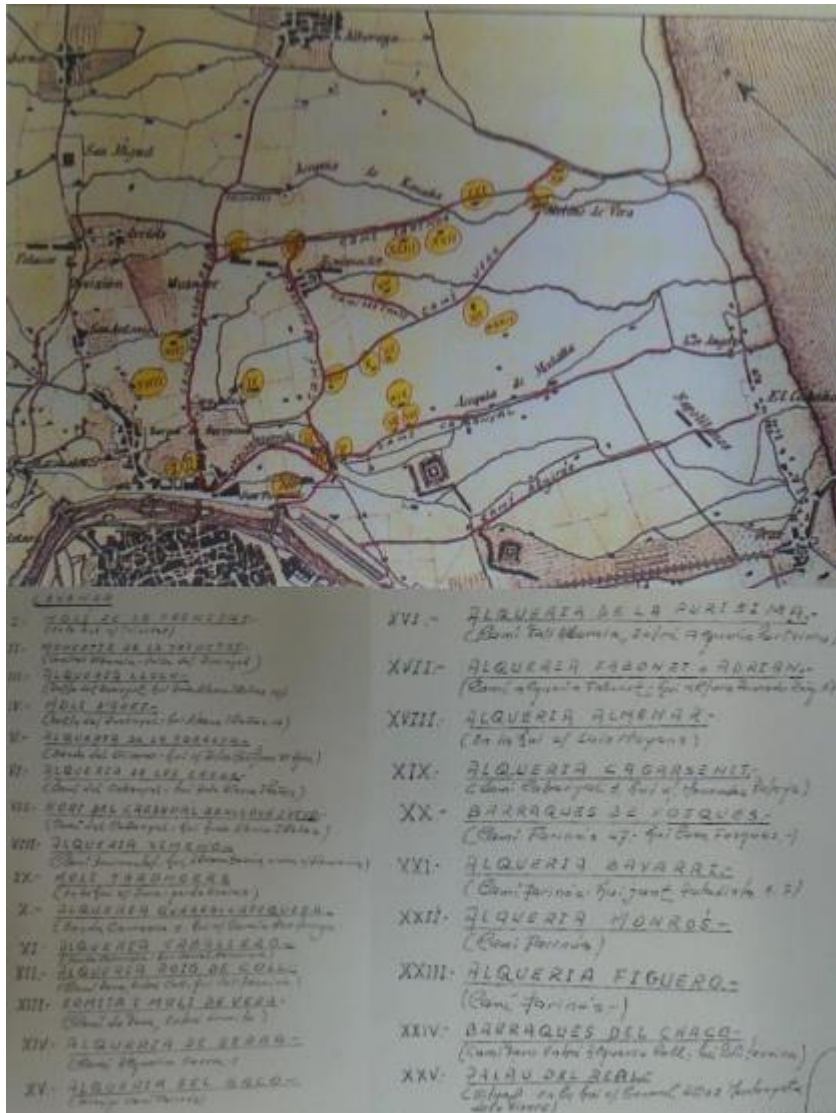
Representació de Benimaclet sobre mapa més antiga que es coneix. Mapa de l'Horta de València de Francesc Antoni Casaus de 1965.

Font: Blog Harca⁵

L'any 1287, el banquer Bernat Planell comprà Benimaclet. Era membre del Consell municipal i jurat de València i un dels principals financers de Jaume II. Mentre fou posseïdor del senyoriu, realitzà millores invertint en la construcció d'un molí i d'un forn. L'any 1324, el jurista morellà i ferm defensor dels drets forals valencians, li comprà la propietat que heretaren els seus descendents, qui foren posseïdors durant 4 dècades. Posteriorment, foren els Boil i els Serra qui es convertiren en propietaris, fins que un descendent de la família Serra, la vengué al capítol de la Catedral de València l'any 1409, representat per dos canonges: Bernat de Carsí i Roderic Heredia. En aquell moment la propietat de Benimaclet comptava amb 62 cases, 66 emfiteutes, dos molins, un forn i una carnisseria (Brocal: 2013).

tècnica superior d'enginyeria d'edificació, UPV. Disponible al Repositori Riunet UPV

5 <http://blog.harca.org/2017/06/27/la-historia-de-benimaclet-de-poble-de-lhorta-a-barri-de-valencia/>
Consultat el 14 de juny de 2021.

Di
 stribució i localització de les alqueries properes a Benimaclet, recollit a *Huellas de Beni-Maclet "Non bis in idem"*. Font: Carlos Brocal, 2013.

Fou l'any 1594 quan es creà la parròquia de Benimaclet, fet que va suposar la independència de la parròquia de Sant Esteve, de qui depenia fins aleshores i que es situava a intramurs de València, prop del Pont del Real. La parròquia es va erigir a l'ermita dedicada a la Confraria dels Sants Abdó i Senén, els "sants de la pedra", patrons a qui els llauradors i llauradores s'encomanaven per a pregar bon temps per a les collites. Caldrà esperar fins al segle XVIII per a la construcció del seu campanar, que es va dur a terme entre 1730 i 1743 per iniciativa del retor Ramón Ceres. Aquesta segregació parroquial va suposar que els membres de la confraria passaren a soterrar-se en la cripta d'aquesta església de l'Assumpció. Fins al moment reposaven en el cementeri propi, al Fossar de Benimaclet, situat en un terreny que pertanyia a la parròquia de Sant Esteve i que es situava a l'actual carrer Bretón de los Herreros. No fou fins el segle XIX, amb l'eliminació dels cementeris d'intramurs per raons de salubritat, quan la parròquia de l'Assumpció construí un cementeri nou que encara es manté a hores d'ara.

Seguint de nou els estudis de Baydal, ressenyar que des de l'època islàmica, Benimaclet va ser un nucli agrícola vinculat a l'Horta de València. Durant l'època cristiana es va convertir en el principal poble més proper a la ciutat. Tanmateix, el creixement demogràfic va ser lent entre els segles XIV i XIX, comptant entre 250 i 500 pobladors.

Mapa fet per Francisco Ponce de León i altres l'any 1883.

Font Blog Harca⁶

6 <http://blog.harca.org/2017/06/27/la-historia-de-benimaclet-de-poble-de-lhorta-a-barri-de-valencia/>
Consultat el 14 de juny de 2021.

Delimitació del nucli històric de Benimaclet. Font: Carlos Brocal, 2013

Fins al segle XIX Benimaclet era propietat dels canonges de la seu de València, malgrat que anteriorment a la dècada de 1760, quan la Corona crea la municipalitat de Benimaclet que passà a tenir alcaldia i ajuntament propis, de la mateixa manera que a altres zones com Campanar, Russafa i Patraix. Tanmateix, l'any 1871 Benimaclet va perdre la condició de municipi independent, tal i com explica Carlos Brocal: "El primer proyecto de anexión a Valencia se formuló en 1863 ante las angustias financieras crecientes, y que hecha consulta a los vecinos, la rechazaron de forma rotunda. Según los estudiosos, las escuelas de Benimaclet fueron cerradas en 1865 y los alumnos fueron desplazados a aulas de la calle de Sagunto, sin embargo la crisis se agudizó. Benimaclet perdió la condición de municipio independiente en el año 1871, según una Real Orden del 3 de febrero de ese año, la anexionó a la ciudad de Valencia y el 11 de julio se hizo efectiva" (2013:39).

L'annexió a la ciutat va ser sota la fórmula de pedania, que es va mantindre fins l'any 1972, quan s'integrà a la ciutat de València com a barri perifèric. En aquell moment, la ciutat de València estava dividida en 10 districtes. Fou l'any 1977 quan es va plantejar la necessitat d'una nova subdivisió i es crearen 19 districtes administratius, 16 de caràcter urbà i 3 rurals. Benimaclet va passar a ser districte 14 d'acord aquesta ordenació que es manté vigent a hores d'ara (Ajuntament de València, 1981).

3.2 Desenvolupament del barri

A nivell urbanístic, la connexió entre Benimaclet i València es va dur a terme l'any 1885, amb el primer projecte d'annexió. El segon projecte data de 1899. Posteriorment, l'any 1925 la ciutat de València es va eixamplar cap al nord-est, connectant de manera formal i ordenada la ciutat i el municipi de Benimaclet. L'any 1933 Benimaclet s'eixampla cap al nord i el sud-oest, amb l'aparició d'un nucli de vivendes en la zona sud al voltant de la via del ferrocarril (actual via del tramvia) i el

camí que duia a València.

La consolidació del model metropolità actual es duu a terme l'any 1960 amb el "Pla General de València i la seua comarca" que s'incorporava al "Pla Sud", aprovat després de la riuada de 1957 i va generar el pla parcial nº22 que incidia sobre l'ordenació urbanística de Benimaclet. La limitació urbanística d'aquest pla era, per l'est, el nou accés a Barcelona; el Camí de Trànsits (Avinguda Primat Reig) pel sud; la línia de ferrocarril a Rafelbunyol per l'oest i la ronda de circumval·lació (pel camí de Farinós), al nord.

Posteriorment, l'any 1988 es va aprovar el "Pla General d'Ordenació Urbanística" (P.G.O.U) que va donar pas a l'expansió urbanística de la ciutat de València. Aquest pla va incloure el barri com a Sector de Sol Urbanitzable Programat P.R.R 4 "Benimaclet", fet que seguint l'estudi de Carlos Brocal, abordava "la problemática del conjunto histórico de Benimaclet proponiendo la redacción específica de un plan especial de protección y de reforma interior, redactado desde la iniciativa pública, con el fin de llevar a cabo un planeamiento respetuoso con el núcleo primitivo, con unas determinaciones coherentes con el mantenimiento de la memoria colectiva, la conservación de los valores patrimoniales y la recuperación de aquello que constituye los orígenes y la identidad de esta parte de la ciudad" (2013:54). A més, es va aplicar a Benimaclet un Pla Especial de Reforma Interior (P.E.R.I), redactat l'any 1984.

L'any 2006 es va crear el Pla d'Acció Territorial de protecció de l'horta valenciana (P.A.T) que involucrava al barri de Benimaclet. De la mateixa manera que el Programa de millora de barris de l'any 2007, que incloïa millores en el barri en matèria de vivenda, educació, mobilitat, sanitat, serveis socials i equipaments. L'any següent, al 2008, es va realitzar un projecte de reparcel·lació forçosa de la unitat d'execució única de l'àrea S.U.P T4 "Benimaclet".

Aquesta evolució des del punt de vista urbanístic, ha anat acompanyada de canvis socials i sociodemogràfics. Des dels seus orígens, tal i com s'ha vist a l'apartat d'orígens històrics, Benimaclet ha estat vinculat a l'agricultura, font principal del sustent de l'economia de les famílies del poble de Benimaclet. A mitjans del segle XX, aquesta tradició camperola es mantenia, sent l'ocupació tant de llauradors propietaris de les seues terres, com de jornalers sense terres que es dedicaven al conreu de les terres d'altres. A banda d'aquesta ocupació, el veïnat de Benimaclet es dedicava a oficis, alguns ja desapareguts.

La creació de la Companyia de Tramvies i Ferrocarrils de València l'any 1917, a partir de la fusió de

la Societat Valenciana de Tramvies i la Compagnie Générale d'Ones Tramways de Valence (Espanya), va oferir llocs de treball per a la construcció de ferrocarrils de via estreta. De fet, com es recull al blog Benimaclet Conta, la memòria popular del barri, recorda que aquesta companyia va construir vivendes a Benimaclet per als seues empleats entre 1920 i 1928 (situades al carrer Mistral, Enric Navarro, Vicent Zaragozà i Germans Villalonga), que provenien, majoritàriament, d'Aragó.

Durant el temps de postguerra a Benimaclet va haver un ofici protagonista que, malgrat la seua presència i incidència en el sosteniment econòmic del poble, mai va tindre reconeixement social. Es tractava de l'ofici de *les jaqueteres*, exercit per xiquetes i joves que, donada l'escassetesa de l'època, abandonaren l'escola per a cosir jaquetes en tallers improvisats a les plantes baixes de les vivendes del barri per a fàbriques situades en altres punts de la ciutat de València. Era un treball a domicili, feminitzat, en molts casos infantil, emmarcat dintre de l'economia submergida. Aquestes característiques van submergir, també, l'ofici en la invisibilitat. Les filles de camperols sense terra, treballadors artesanals i treballadores domèstiques, van contribuir tant al sustent econòmic de les seues famílies durant aquests temps de fam, com al del barri. Aquest ofici va ser clau en el procés de pre-industrialització valenciana i va desaparèixer a partir dels anys 60, quan el desenvolupament industrial tèxtil deixà de requerir aquest sistema de putting-out system de deslocalització, per a centralitzar tot el procés productiu a les mateixes fàbriques⁷.

El procés d'industrialització que es va engegar als anys 60, va propiciar altre fenomen com el de la migració interior als anys 60 i 70 del segle XX de zones rurals a zones urbanes. A la ciutat de València, així com el barri de Benimaclet, va arribar població nouvinguda de zones de l'interior, tant de zones rurals valencianes com d'altres comunitats autònomes, que venien en busca de feina i noves oportunitats. Moltes de les dones que provenien de zones rurals s'ocuparen en el servei domèstic, "es posaren en amo" com es deia popularment.

A més, a partir dels anys 60 amb la construcció del campus de Blasco Ibáñez de la Universitat de València, la Universitat Politècnica de València als anys 70 i anys més tard el Campus de Tarongers de la Universitat de València, Benimaclet va ser barri de residència de molta població estudiant, donada la proximitat amb els campus universitaris. Molta d'aquesta població s'instal·là definitivament al barri una vegada cursats els seus estudis. Aquest fet, que segueix donant-se actualment, explica també el creixement urbanístic i demogràfic durant els anys 70, 80 i 90.

7 Alfaro, A; Gadea, I (2013) *Descosint la invisibilitat. Les jaqueteres de Benimaclet* Editorial Germanies, Alzira

Així doncs, el creixement urbanístic va anar acompanyat d'un creixement demogràfic que es va traduir en la mobilització del seu veïnat per a reclamar serveis i infraestructures per al barri. L'activisme i la unió del seu veïnat segueix sent un tret característic del barri vigent a hores d'ara. Un bon exemple d'aquest tret veïnal el representa l'Associació de veïns i veïnes de Benimaclet (AVV Benimaclet) que, tot i que fins 1976 no es va legalitzar, va nàixer dos anys abans com a resultat de la unió del veïnat del barri amb motiu de la que seria la seua primera reivindicació: el soterrament de les vies del "Trenet"⁸.

Altres lluites que encapçalaren distints col·lectius veïnals foren les que es mobilitzaren fins aconseguir escoles públiques de qualitat (Guarderia AISO, Carles Salvador, Pare Català, Municipal, IES Ferrer i Guàrdia i IES Rascanya-Antonio Cañuelo), la protecció del Centre Històric de Benimaclet i la reivindicació dels centres de salut (1978-1998), la lluita per la recuperació de solars i espais abandonats (2010), els horts urbans (2011-2014) així com la protesta en contra del PAI de Benimaclet, que aglutina a distintes plataformes més enllà de l'Associació de veïns i veïnes, com Cuidem Benimaclet i distints col·lectius del barri.

3.3 Patrimoni històric

Benimaclet va ser un xicotet poble agrícola fins al segle XX, fet que explica la manca d'edificis històrics més enllà de l'Església de l'Assumpció de la Nostra Senyora que data de 1594, any en el que Sant Joan de Ribera la va manar construir sobre l'ermita dedicada als Sants Abdó i Senén. L'antiga ermita ocupava el que avui dia correspon a la cúpula i el presbiteri del temple actual, que va anar construïnt-se al llarg del temps. Així, l'any 1745 es va acabar de construir el campanar, que queda adossat a l'església, el 1802 es configura la nau central i un segle després es construeix el cor i s'instal·la l'òrgan. Al 1956 es va afegir l'ala lateral i la cúpula. A excepció del recinte de la capella, d'estil neoromànic, l'estil predominant del conjunt eclesiàstic és neoclàssic. Tanmateix, al despatx parroquial s'hi conserva una finestra d'estil gòtic. A l'interior d'aquest edifici, una estança de la casa del rector es va habilitar com a lloc de reunió de l'ajuntament de Benimaclet conformat a la dècada de 1760, que mai va tindre casa consistorial. En canvi, sí va tindre edificis municipals com la presó preventiva, l'escorxador i el cementeri (aquest darrer és l'únic que es conserva). Actualment està catalogada com a Bé de Rellevància Local-Espai Etnològic d'Interès Local (Catàleg del PGOU de València 2013).

⁸ Per a informació més detallada, visitar el Blog Benimaclet Conta: <http://benimacletconta.com/ca/luchas-del-trenet/>
Consultat el 17 de juny de 2021.

Església de l'Assumpció de la Nostra Senyora.

Imatge de la dreta de Manuel Cerdá. Font Blog Benimaclet Conta⁹

Imatge de l'esquerra de Daniel Tomàs. Font: Blog Valencia. Un paseo por la historia¹⁰

Altre edifici patrimonial que es conserva de caràcter religiós és l'ermita de Vera, ubicada fora del nucli urbà a uns kilòmetres a l'est, enmig de l'horta, en un punt en el que conflueixen les aigües de la sèquia de Vera i les procedents de fonts i ullals que es formaven a la zona. Tot i que l'ermita s'originà al segle XV, l'actual edifici és del segle XVIII. Al costat de l'ermita està el molí de Vera que, segons vestigis arquitectònics es va construir durant el segle XIV i va estar en funcionament fins l'any 1959, data en el que el tancaren degut a les destrosses ocasionades per la riuada de l'any 1957. Actualment l'ermita i el molí de Vera pertanyen a les autoritats públiques, que han instal·lat l'Agromuseu, gestionat per una fundació de la Universitat Politècnica de València.

Altres edificis emblemàtics que queden com a vestigis del passat agrícola de Benimaclet, són les alqueries i barraques que encara es conserven. És el cas de l'alqueria Serra que es situava a l'antiga via Xurra, al costat del cementeri (actualment entre la Ronda Nord i l'Autopista del Mediterrani). Tot i que està catalogada com a Bé de Rellevància Local (BRL) i, com a tal, està recollida en el Catàleg de Béns i Espais Protegits de Naturalesa Rural de l'Ajuntament de València, actualment es troba en estat de degradació i ruïna.

⁹ <http://benimacletconta.com/ca/elprojecte/>
Consultat els dia 17 de juny de 2021.

¹⁰ <https://valenciacuriosa.blogspot.com/>
Consultat el 21 de juny de 2021.

Alqueria de Serra. Font: Blog Benimaclet Conta¹¹

Altra alqueria que des dels anys 80 del segle XX està declarada Bé d'Interès Cultural (BIC) és l'alqueria de la Puríssima. Antigament estava situada enmig de camps de cultius, actualment es troba a l'avinguda Valladolid i encara es conserva ja que al Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU) de 1988 el va catalogar com a edifici protegit, evitant així la seua desaparició i es va vore beneficiat pels efectes del Pla d'Actuació Integral (PAI) d'Orriols que afectaven a aquesta zona de Benimaclet. Des de l'any 2012, i gràcies a la pressió de l'Associació de Veïns de Benimaclet, a aquesta alqueria està el Centre de Dia per a Persones Majors.

¹¹ Consultat el 17 de juny de 2021.

Alqueria de la Puríssima. Font: Blog Benimaclet Conta (esquerra)
Centre de dia de Benimaclet. Font: Cultural Valencia, Ajuntament de València (dreta)¹²

"La Patatera" és altre edifici emblemàtic del barri que es situa al carrer Emili Baró. Es tractava d'un magatzem de creïlles on els i les camperoles venien les seues collites a l'engròs que va estar en funcionament fins l'any 1983. A partir d'aquesta data i fins 1999 l'antic magatzem es va convertir en la discoteca Arena Auditorium que, durant vora 15 anys va ser testimoni d'infinat de concerts d'artistes d'escala nacional i internacional. Des del tancament de l'Arena, l'edifici ha estat abandonat i els moviments veïnals han reclamat donar-li un ús social al servei del barri. Finalment, l'any 2019 s'inaugurava un supermercat de la cadena Consum en l'antiga "Patatera".

Alqueria de la Puríssima. Font: Blog Benimaclet Conta

¹² <https://cultural.valencia.es/monument/alqueria-de-la-purissima/>
Consultat el 17 de juny de 2021.

Discoteca Arena Auditorium. Font Periòdic digital Valencia Noticias¹³ (esquerra)
Supermercat Consum. Fotografia realitzada per l'equip d'Eixam (dreta).

El Centre Instructiu Musical (CIM) de Benimaclet, segueix tenint la seu al Casino Musical, situat al carrer Enric Navarro amb Baró de Sant Petrillo. Tal i com es recull al Blog Benimaclet Conta en origen, hi havia el centre musical anomenat La Cooperativa "Els ànecs". Degut a discrepàncies entre el director i els músics, es conformaren dues bandes, conegudes popularment com "La Pezuña" i "La mano negra". L'any 1910 s'uniren les dues agrupacions conformant la Societat Musical que segueix en actiu actualment.

Altres alqueries, barraques i immobles han desaparegut i s'han realitzat edificacions de nova construcció. Un cas és el de l'actual Centre de Serveis Socials, situat al carrer Murta i construït per l'arquitecte Adolfo Herrero Colás al 1998-1999. Antigament, en aquest enclavament es situava la Sabonera, fàbrica de sabons.

¹³ <https://valencianoticias.com/el-antiguo-arena-auditorium-sufre-dos-incendios-en- apenas-cuatro-horas/>
Consultat els dia 17 de juny de 2021.

4. El barri de Benimaclet a l'actualitat

Benimaclet és un barri que conserva trets identitaris propis, arrelats a la seua essència de poble de l'Horta, que accentuen i preserven la seua particular personalitat. A l'anterior apartat dedicat a l'evolució del barri, ja s'avançaven algunes qüestions relatives a les característiques veïnals d'aquest barri. Un dels trets més característics es relaciona amb el fort sentit comunitari tradicional que es conserva del seu passat de poble independent i que es tradueix en una xarxa associativa molt rica i activa i que abraça entitats, col·lectius i iniciatives de distinta natura (comercial, eclesiàstica, cívica, festiva, educativa, cultural...).

A més, la presència de població universitària al barri des dels anys 60 del segle XX, ha influït en la consolidació d'un perfil poblacional vinculat a les ciències humanes, socials i culturals. Com assenyala Vicent Baydal al blog Harca: "Benimaclet és un dels barris amb major presència de lletraferits i poetes de la ciutat, atesa la proximitat de la Facultat de Filologia. Així, a la llarga tradició contemporània d'escriptors en valencià que mostra el barri -ja en els anys 30 s'hi celebraven uns Jocs Florals i foren fills o residents a Benimaclet poetes, filòlegs, narradors i periodistes"¹⁴ Més enllà dels i les universitàries que s'instal·laren al barri després de finalitzar els seus estudis, la presència de població jove que actualment està estudiant, li dona dinamisme al barri i enriqueix el seu activisme social i reivindicatiu.

Així doncs, a més de la ja esmentada Associació de Veïns i Veïnes de Benimaclet (AVV), les AFA dels centres educatius, les falles, etcètera, cal destacar altres moviments, espais i plataformes populars i autogestionades que també treballen activament en pro del barri com el Centre Social Okupat L'Horta, Centre Social Terra, Benimaclet Viu, La Figuera, l'Assemblea Feminista de Benimaclet, Cuidem Benimaclet i La Repartidora, entre altres.

Aquesta darrera plataforma, Cuidem Benimaclet, naix l'any 2018 precisament per fer front a la possible execució del PAI de Benimaclet, que té previst convertir el sòl verd de la zona est del barri en edificis, tal i com s'exposava a l'apartat del desenvolupament urbanístic del barri. Aquesta és una lluita que implica a distintes entitats i associacions en el moment actual, tot i que hi ha diferències entre les solucions que es proposen, per exemple, des de Cuidem Benimaclet i les que proposa l'Associació de Veïns i Veïnes de Benimaclet. Tanmateix, la defensa del barri, i més concretament les zones susceptibles de desaparèixer pel PAI, han engegat la participació veïnal i l'apropiació

¹⁴ <http://blog.harca.org/2017/06/27/la-historia-de-benimaclet-de-poble-de-lhorta-a-barri-de-valencia/> Consultada el 28 de juny de 2021.

d'espais públics en desús i en situació d'abandonament. És el cas dels Horts urbans de l'AVV, el CSO l'Horta i els seus horts comunitaris, el Jardí Lluerna, el Racó de les Jaqueteres, el Camí de 5 fonts, etcètera¹⁵.

Horts urbans veïnals de l'Associació Veïns i Veïnes de Benimaclet (primera imatge)

Jardí Lluerna, espai recuperat per Cuidem Benimaclet (segona imatge)

El Racó de les Jaqueteres, espai recuperat per l'Assemblea Feminista de Benimaclet (tercera i quarta imatge).

Fotografies realitzades per l'equip d'Eixam.

Aquestes accions comunitàries són molt importants en tant que eviten la degradació de zones en desús i, d'alguna manera, contribueixen a frenar els processos de gentrificació que es duen a terme a altres indrets de la ciutat i que parteixen d'una degradació prèvia. Tot i així, l'alerta de la *hipsterització*, visible en alguns locals nous de restauració, així com la pujada del preu dels lloguers queda palès entre el veïnat d'aquest barri, que manifesta els perills d'aquesta tendència alhora que s'implica per a evitar-la¹⁶.

15 Pel que fa a la implicació veïnal en aquestes reivindicacions, des de les associacions més actives distingeixen un perfil veïnal menys implicat que es caracteritza per ser del barri de tota la vida, vinculats al camp i associacions eclesiàstiques. <https://www.vilaweb.cat/noticies/benimaclet-la-revolta-permanent-a-laldea-dobelix/>
Consultat el 29 de juny de 2021.

16 <https://www.eltemps.cat/article/2649/benvinguts-a-la-republica-quasi-independent-de-benimaclet>
Consultat el 29 de juny de 2021.

El diagnòstic de necessitats socials de la ciutat de València realitzat per la Universitat de València i dirigit per Raúl Lorente¹⁷, ofereix una anàlisi exhaustiva sobre els col·lectius vulnerables i els nous perfils de vulnerabilitat en el context de crisi econòmica (2003-2017), (Ajuntament de València). Tot i que la informació aportada no és per barris sinó per Centres Municipals de Serveis Socials, el CMSS de Benimaclet (que inclou els barris de Benimaclet, Camí de Vera, Trinitat, Exposició, Mestalla, Jaume Roig, Ciutat Universitària, La Vega Baixa, La Carrasca i Sant Llorenç) és juntament amb el de Ciutat Vella, el que enregistra dades més positives respecte a la vulnerabilitat de la població, en tant que és on menys incidència es dona de col·lectius en risc de pobresa i exclusió social. Aquests resultats converteixen les zones compreses pel CMSS de Ciutat Vella i el CMSS de Benimaclet, en àrees d'acció de reforç. És a dir, àrees en les que no hi ha deteriorament material excessiu ni gran percentatge de llars en situació de vulnerabilitat, sinó que existeixen nivells de benestar material per sobre de la mitjana. Tot i així, caldria tenir en compte l'impacte de la crisi derivada de la Covid-19 sobre aquestes xifres positives.

A aquest estudi s'inclou l'anàlisi de les xarxes de suport i sociabilitat com a dimensió a tenir en compte a l'hora d'analitzar la vulnerabilitat de la població. Al mateix temps, aquesta dimensió s'estructura en torn a 5 àrees: necessitat d'ajuda a les tasques quotidianes a la llar, activitats d'oci i temps lliure, tasques d'autocures i cures d'altres familiars de la mateixa llar, estat de salut dels integrants de la llar i la participació en associacions. Com es ve apuntant, al barri de Benimaclet aquesta darrera àrea és molt elevada, fet que, d'acord al que s'exposa a la investigació esmentada, afavoreix les baixes taxes de vulnerabilitat. Així, tot i que no comptem amb les dades concretes per al barri que ens ocupa, al conjunt de barris del CSMM Benimaclet s'enregistren les taxes més altes de participació en associacions (més del 80% front el 45% del total de la ciutat).

A nivell d'infraestructures i serveis socials és un barri ben dotat, tot i que existeixen demandes vigents respecte a escoles infantils públiques de 0 a 3 anys, aparcaments (després de la prohibició d'aparcar en alguns solars del PAI utilitzats durant anys per a aquest servei), entre altres. Als darrers anys s'han inaugurat el Centre per a Persones Majors (2012), el Centre de salut València-Alfahuir (2017), s'ha ampliat la biblioteca municipal Carola Reig (2020), així com la seu de la Universitat Popular del barri (2021). També s'ha treballat per millorar la mobilitat sostenible del barri, altra reivindicació proposada per l'AVV de Benimaclet. Així doncs, a banda de l'ampliació de voreres i

17 Lorente, R. (dir.), "Diagnóstico de necesidades sociales en la ciudad de València: Colectivos vulnerables y nuevos perfiles de vulnerabilidad en un contexto de grave crisis económica", 2017, Universitat de València, Ajuntament de València.

l'habilitació de rutes escolars segures, recentment s'ha limitat la velocitat màxima a 20 km/h al centre històric del barri, 30 km/h per als de sentit únic i s'han ampliat fins a 80 els passos de vianants (2021).

5. Dades sociodemogràfiques sobre la població del barri

A continuació es procedirà a analitzar el barri a través de xifres sobre la població i les vivendes que el componen, el que ens ajudarà a aprofundir més en el seu estudi i conèixer-lo millor.

Taula 1. Evolució de la població.

	<i>Benimaclet</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>Habitants</i>	<i>Variació %</i>	<i>Habitants</i>	<i>Variació %</i>
1970	16.464		648.003	
1975	20.766	26,1	707.915	9,2
1981	20.922	0,8	744.748	5,2
1986	21.001	0,4	729.419	-2,1
1991	23.401	11,4	752.909	3,2
1996	24.151	3,2	746.683	-0,8
2001	24.303	0,6	750.476	0,5
2002	24.709	1,6	764.010	1,8
2003	25.419	2,8	782.846	2,5
2004	25.379	-0,2	790.754	1,0
2005	25.118	-1,0	797.291	0,8
2006	25.171	0,2	807.396	1,3
2007	24.673	-2,0	800.666	-0,8
2008	24.998	1,3	810.064	1,2
2009	24.937	-1,0	815.440	0,7
2010	24.681	-1,0	810.444	-0,6
2011	24.294	-1,6	800.469	-1,2
2012	23.985	-1,3	799.188	-0,2
2013	23.648	-1,4	794.228	-0,6
2014	23.526	-0,5	787.301	-0,9
2015	23.452	-0,3	787.266	0,0
2016	23.696	1	791.632	0,6
2017	23.631	-0,3	792.086	0,1
2018	23.644	0,1	798.538	0,8
2019	23.306	-1,4	795.736	-0,4
2020	23.261	-0,2	801.545	0,7

2021	23.204	-0,2	800.180	-0,2
Variació 70/21	40,9		23,5	

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021; 2007 i 1991. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

L'evolució de la població a Benimaclet, tal i como s'observa a la Taula 1, ha experimentat una tendència positiva en el període comprés entre 1970 i 2006. A partir de 2007, la tendència es reverteix i comença a disminuir el nombre d'habitants fins 2021. Malgrat aquest decreixement, el barri de Benimaclet ha augmentat en termes absoluts des de 1970 fins 2021 6.740 habitants el que representa un 40'9% de variació en aquest període. També ha augmentat més la població del barri de Benimaclet respecte a la ciutat de València, que en termes absoluts ha augmentat 152.177 habitants, el que representa el 23'5% de variació entre 1970 i 2021.

Tal i com s'assenyalava, entre 1970 i 2006 el barri de Benimaclet experimenta el màxim creixement amb un augment del 52'8% de la població, augment molt major que el que es dona al conjunt de la ciutat que augmenta en un 24,6% durant el mateix període. D'entre 2007 i 2021, la població disminueix un 5,9% al barri de Benimaclet. En el cas de la ciutat de València, tot i que la tendència en aquesta franja temporal també és negativa (encara que menor), disminueix un 0,1%. De manera que, encara que en el cas del barri descendeix, no existeix tanta diferència entre aquest cas i la tendència global de la població de la ciutat.

Malgrat les particularitats concretes que presenta el barri de Benimaclet respecte a la ciutat de València, cal apuntar que les variacions que es recullen a la taula respecte als dos casos son lleus. Així, independentment de que siguem de signe positiu o negatiu, es mostra la mateixa tendència en termes globals.

Taula 2. Població per sexe i edat.

	<i>Benimaclet</i>					<i>Ciutat de València</i>		
	<i>Homes</i>	<i>% per grups d'edat</i>	<i>Dones</i>	<i>% per grups d'edat</i>	<i>Total</i>	<i>% per grups d'edat</i>	<i>Total</i>	<i>% per grups d'edat</i>
<i>0-15</i>	1.390	13,0	1.377	11,0	2.767	11,9	111.489	13,9
<i>16-64</i>	7.182	67,0	7.960	63,8	15.142	65,3	519.090	64,9
<i>65 i més</i>	2.150	20,0	3.145	25,2	5.295	22,8	169.651	21,2
<i>Total</i>	10.722	100	12.482	100	23.204	100	800.180	100
<i>% per sexe</i>	46,2		53,8		100 %			

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Respecte a la distribució poblacional per grups d'edat, el barri de Benimaclet no presenta diferències dràstiques respecte a la globalitat de la ciutat de València. El grup d'edat de 0-15 és l'únic que està per baix respecte a la ciutat, amb una diferència percentual de dos punts. Tant el grup que inclou des dels 16 fins als 64 com el de 65 anys i més, presenten un valor superior que el del conjunt de la ciutat. No obstant, com ja apuntàvem, la diferència és relativament baixa (0,4 i 1,6 respectivament), pel que l'envelliment de la població del barri respecte a la ciutat és lleu.

Pel que fa a la distribució per sexe, el barri de Benimaclet té un percentatge major de dones respecte als homes (53,8% front al 46,2%). En aquest aspecte, és destacable l'augment de dones a mesura que va augmentant l'edat. Si entre el grup de 0 a 15 anys la diferència no és significativa (tan sols hi ha 13 barons més que dones), en el grup de 16 a 64 anys hi ha 778 dones més que homes i, per al grup d'edats de 65 i més, hi ha 1.760 dones més. Aquesta darrera xifra es relaciona amb la tendència a la feminització de l'envelliment, vinculada a la major esperança de vida de les dones.

Taula 3. Població segons lloc de naixement.

	<i>Benimaclet</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>nº persones</i>	<i>%</i>	<i>nº persones</i>	<i>%</i>
<i>València</i>	11.276	48,6	428.212	53,5
<i>Resta de L'Horta</i>	620	2,7	21.560	2,7
<i>Resta de la C. Valenciana</i>	2.235	9,6	58.310	7,3
<i>Resta de l'Estat</i>	4.741	20,4	131.366	16,4
<i>Estranger</i>	4.332	18,7	160.732	20,1
<i>Total</i>	23.204	100	800.180	100

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La Taula 3 mostra la població del barri de Benimaclet i la ciutat de València segons el lloc de naixement. Malgrat que no hi ha variacions significatives, existeixen petites diferències. En ambdós casos el percentatge major s'observa en la població que procedeix de la ciutat de València, encara que al barri d'estudi hi ha una xicoteta variació percentual de 4,9 punts percentuals respecte al total de la ciutat.

La població provinent de la resta de la Comunitat Valenciana i de la resta de l'Estat és major en el barri que en la ciutat de València, especialment la provinent de la resta de l'Estat, que amb 4 punts percentuals més sobre el de la ciutat, representa el segon percentatge més alt del barri de Benimaclet. Aquesta proporció de població d'altres comunitats autònomes de l'Estat, tant al barri

com a la ciutat, pot relacionar-se amb el fenomen de la immigració interior dels anys 60 i 70 del segle XX de zones rurals a zones industrialitzades.

Si bé al barri de Benimaclet la proporció de població procedent de la resta de l'Estat és el segon percentatge més alt, en el cas de la ciutat de València aquesta posició l'ocupa la població d'origen estranger amb un 20,1%. Amb una variació percentual lleu, la població estrangera del barri de Benimaclet ocupa la tercera posició amb un 18,7% del total.

Taula 4. Població nascuda en la resta de l'Estat, per comunitats autònomes principals.

	<i>Benimaclet</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	Total	%	Total	%
<i>Castella La Manxa</i>	1.583	33,4	42.959	32,7
<i>Andalusia</i>	659	13,9	22.749	17,3
<i>C. Madrid</i>	472	10,0	12.649	9,6
<i>Aragó</i>	501	10,5	10.732	8,2
<i>Castella i Lleó</i>	346	7,3	9.752	7,4
<i>Catalunya</i>	284	6,0	8.304	6,3
<i>Resta</i>	896	18,9	24.221	18,5
<i>Total</i>	4.741	100	131.366	100

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La taula 4 mostra la similitud entre la població de Benimaclet i la ciutat de València pel que fa a l'origen de procedència de població per comunitats autònomes de l'Estat espanyol. Tant al barri que ens ocupa com a la ciutat en general, les comunitats recollides a la taula són les que major proporció representen.

A ambdós casos, la població procedent de Castella La Manxa és la més nombrosa, sent d'un 33,4% al barri de Benimaclet i d'un 32,7% a la ciutat de València. Li segueix la comunitat d'Andalusia que, en el cas de Benimaclet està 3,4% punts percentuals per davall de la ciutat de València (13,9% front a 17,3% respectivament). Malgrat aquesta lleu diferència, en ambdós territoris d'anàlisi representa la segona proporció més alta. Així doncs, en els dos casos la població de Castella La Manxa i la d'Andalusia sumen aproximadament el 50% de la població provinent d'altres comunitats. Aquest fet es relaciona amb el fenomen de l'èxode rural de la segona meitat del segle XX que es referenciava anteriorment, donat que foren aquestes dues comunitats en les que major incidència va tindre aquest moviment migratori.

Respecte a la resta de comunitats de procedència, no existeixen diferències a assenyalar entre el

barri de Benimaclet i la ciutat de València, en tant que mantenen els mateixos valors. Sols s'observa una lleugera variació de 2,3 punts en el cas d'Aragó que representa un 10,5% en el cas del barri i 8,2% en el cas de la ciutat.

Taula 5. Població estrangera segons sexe i nacionalitat.

	<i>Benimaclet</i>		<i>Dones</i>	<i>%</i>	<i>Total</i>	<i>%</i>
	<i>Homes</i>	<i>%</i>				
<i>UE (27)</i>	446	30,1	537	31,4	983	30,8
<i>Resta d'Europa</i>	101	6,8	111	6,5	212	6,6
<i>Àfrica</i>	184	12,4	98	5,7	282	8,8
<i>Amèrica del Nord</i>	37	2,5	33	1,9	70	2,2
<i>Amèrica Central</i>	100	6,7	208	12,2	308	9,6
<i>Amèrica del Sud</i>	363	24,5	430	25,2	793	24,9
<i>Àsia</i>	251	16,9	291	17,0	542	17,0
<i>Oceania i altres</i>	1	0,1	1	0,1	2	0,1
<i>Total</i>	1.483	100	1.709	100	3.192	100
	<i>Ciutat de València</i>		<i>Dones</i>	<i>%</i>	<i>Total</i>	<i>%</i>
	<i>Homes</i>	<i>%</i>				
<i>UE (27)</i>	15.499	26,5	15.946	27,4	31.445	26,9
<i>Resta d'Europa</i>	4.926	8,4	5.930	10,2	10.856	9,3
<i>Àfrica</i>	7.835	13,4	4.180	7,2	12.015	10,3
<i>Amèrica del Nord</i>	1.126	1,9	1.258	2,1	2.384	2,1
<i>Amèrica Central</i>	2.832	4,9	5.281	9,1	8.113	6,9
<i>Amèrica del Sud</i>	15.073	25,8	17.559	30,2	32.632	28,0
<i>Àsia</i>	11.118	19,0	7.966	13,7	19.084	16,4
<i>Oceania i altres</i>	60	0,1	63	0,1	123	0,1
<i>Total</i>	58.469	100	58.183	100	116.652	100

Fuente: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Abans d'analitzar les dades relatives a la Taula 5, convé assenyalar la diferència entre la *població nascuda a l'estranger* (Taula 3) i la *població estrangera* (Taula 5 i 7). Mentre que a la primera categoria es poden incloure persones procedents d'altres països tant amb nacionalitat estrangera com amb nacionalitat espanyola, la segona categoria inclou a la població estrangera que posseeix únicament nacionalitat estrangera. D'ahí la diferència entre ambdues quantitats, la de la població segons lloc de naixement del barri de Benimaclet de la Taula 3 (4.332) i la de la població estrangera de les Taula 5 i 7 (3.192), que suposa que al barri hi ha 1.140 habitants d'origen estranger amb la nacionalitat espanyola.

Respecte a la distribució de la població en base a la nacionalitat, a la ciutat el major percentatge de

la població estrangera prové de la Unió Europea. El cas de Benimaclet representa un lleu augment respecte a la ciutat de València, amb un 30,8% front al 26,9% que es registra a la capital del Túria. Amèrica del Sud és l'origen de procedència amb major percentatge després de la Unió Europea en ambdós casos. En aquest cas, també es presenta una lleugera variació percentual amb 24,9% en el cas de Benimaclet i 28,0% en el de València. En tercer lloc, es situa la població estrangera que prové d'Àsia en els dos casos, que representa un 17,0% en el barri i 16,4% a la ciutat. Tant al barri com a la ciutat, el conjunt d'aquestes tres procedències representa aproximadament el 70% del total de població estrangera.

Pel que fa a la distribució per sexe i nacionalitat, tant a Benimaclet com a la ciutat, es reflexen dinàmiques globals dels moviments migratoris. Així doncs, existeix una feminització de la població d'origen centreamericà o sud-americà, molt vinculada al fenomen de cadenes de cures globals. En el cas de Benimaclet, la població de dones d'Amèrica Central quasi duplica a la dels homes (12,2% i 6,7% respectivament).

De la mateixa manera, la masculinització de la població procedent d'Àfrica és un fenomen inserit dintre de les lògiques culturals que incideixen en els moviments migratoris actuals. La proporció d'homes africans és aproximadament el doble que la proporció de dones en els dos casos: en el barri de Benimaclet 12,4% d'homes i 5,7% de dones i, a la ciutat de València, 13,4% homes i 7,2% dones.

Taula 6. Nacionalitats estrangeres majoritàries 2010 i 2021.

2010				2021			
Benimaclet		Ciutat de València		Benimaclet		Ciutat de València	
<i>Equador</i>	12,3	<i>Equador</i>	12,1 %	<i>Itàlia</i>	12,4	<i>Itàlia</i>	8,5
<i>Bolivia</i>	11,6	<i>Bolivia</i>	11,2 %	<i>Xina</i>	12,3	<i>Colòmbia</i>	8,1
<i>Itàlia</i>	7,8	<i>Romania</i>	9,3 %	<i>Hondures</i>	6,6	<i>Romania</i>	7,4
<i>Colòmbia</i>	7,7	<i>Colòmbia</i>	8,4 %	<i>Colòmbia</i>	6,5	<i>Xina</i>	7,0

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2010 i 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

A la Taula 6 es mostren les variacions que han hagut en 2021 respecte l'any 2010 pel que fa a les nacionalitats estrangeres majoritàries. Tant al barri de Benimaclet com en el conjunt de la ciutat ha hagut canvis en les nacionalitats estrangeres. Mentre que a l'any 2010 en els dos casos les procedències majoritàries eren Equador i Bolívia amb un percentatge similar, 11 anys després la nacionalitat estrangera majoritària és la italiana, amb més representació en el cas de Benimaclet (12,4%) que en el conjunt de la ciutat (8,5%). En el cas de Benimaclet Itàlia ja apareixia com una de les més presents, ocupant el tercer lloc amb el 7,8% de la població l'any 2010.

En el barri d'estudi, actualment la segona nacionalitat majoritària és la xinesa (12,3%), que en el cas de València ocupa el quart lloc amb un 7% del total. De la mateixa manera, en el conjunt de la ciutat, en 2021 Colòmbia és el segon percentatge més alt (8,1%), mentre que en el barri passa a ser el quart percentatge de població majoritària amb 6,5%.

De les dades, destacar que en ambdós casos, Equador i Bolívia que en l'any 2010 eren les nacionalitats majoritàries, en 2021 desapareixen. En el cas de Benimaclet aquestes nacionalitats es substitueixen per l'hondurenya i la xinesa i, en el cas de València per la italiana i la xinesa. En aquest darrer cas, la nacionalitat romanesa segueix mantenint-se en el tercer percentatge més representatiu (9,3% en 2010, 7,4% en 2021).

Taula 7. Comparació població estrangera 2010 i 2021.

		<i>Benimaclet</i>		<i>Ciutat de València</i>	
2010	<i>Població total</i>	24.681	18,1%	810.444	14,8%
	<i>Població estrangera</i>	4.468		120.273	
2021	<i>Població total</i>	23.204	13,8%	800.180	14,6%
	<i>Població estrangera</i>	3.192		116.652	

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2010 i 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Com es recull a la Taula 7, el percentatge de població estrangera és major al barri de Benimaclet que en el còmput total de la ciutat en 2010. Si bé en l'any 2010 aquesta diferència era de 5,8 punts percentuals (18,1% Benimaclet, 14,8% València); en 2021 aquesta diferència ha disminuït, canviant la tendència (13,8% al barri i 14,6% a la ciutat).

Taula 8. Fulls padronals segons el número de persones.

	<i>Benimaclet</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>Fulls familiars</i>	<i>%</i>	<i>Fulls familiars</i>	<i>%</i>
<i>1 persona</i>	3.758	37,0	113.414	33,9
<i>2 persones</i>	2.834	27,8	91.533	27,3
<i>3 persones</i>	1.784	17,5	61.643	18,4
<i>4 persones</i>	1.234	12,1	47.009	14,1
<i>5 persones</i>	353	3,5	13.742	4,1
<i>6 persones</i>	122	1,2	4.617	1,1
<i>7 o més persones</i>	94	0,9	3.583	1,1
<i>Total</i>	10.179	100	335.541	100

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La Taula 8 mostra la composició de les llars familiars per número de persones convivents enregistrades als fulls padronals. En el cas de Benimaclet i la ciutat de València no existeixen diferències significatives, en els dos casos es segueix la mateixa tendència. Les llars unipersonals són el cas més nombrós en els dos territoris d'anàlisi, sent un poc més elevat al barri (37%) que a la ciutat (33,9%). Aproximadament un terç del total es componen d'aquest tipus de llars que, en molts casos, representen a persones grans, especialment dones.

La tendència va decreixent, a mesura que va augmentant les persones per llars, disminueix el nombre de fulls padronals. Així doncs, els fulls padronals amb 2 persones recull el percentatge més alt després de les unifamiliars, amb 27,8% a Benimaclet i 33,9% a València. Les vivendes unipersonals i les que es componen per dos persones són més del 60% de les llars en ambdós casos. El 40% restant el representen les llars composades per 3 persones (17,5% Benimaclet, 18,4% València) i 4 persones (12,1% al barri, 14,1% a la ciutat). Com s'observa, existeix una petita variació a la baixa al barri de Benimaclet respecte al conjunt de la ciutat, però no és significativa.

Taula 9. Número de fulls padronals i persones

	<i>Benimaclet</i>	<i>% respecte al total ciutat</i>	<i>Ciutat de València</i>
<i>Total de fulls</i>	10.186	3,0	335.962
<i>Total de persones</i>	23.204	2,9	800.180
<i>Fulls familiars</i>	10.179	3,0	335.541
<i>Persones en fulls familiars</i>	22.942	2,9	794.508
<i>Mitjana de persones en fulls</i>	2,28	-	2,38
<i>Fulls col·lectius</i>	7	1,6	421
<i>Total de persones en fulls col·lectius</i>	262	4,6	5.672

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2010 i 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Com es mostra a la Taula 9, els fulls padronals -que recullen la informació de les persones que estan empadronades en un mateix lloc- inclouen, d'una banda, fulls familiars (llars) i, d'altra banda, fulls col·lectius que recullen empadronaments a residències, vivendes tutelades, etcètera. A Benimaclet, amb una població de 23.204 persones, hi ha 10.179 nuclis familiars que comparteixen llar o residència col·lectiva, el que suposa un 3% del total de la ciutat. La mitjana de persones per full al barri és molt semblant a la del conjunt de la ciutat amb a penes un 0,1 per davall (2,28 Benimaclet, 2,38 València). Respecte als fulls col·lectius, es registren 7 fulls al barri front als 421 de la ciutat, pel que representa l'1,6% del total de la ciutat.

Taula 10. Principals dades demogràfiques¹⁸

	<i>Benimaclet</i>	<i>Diferència</i>	<i>Ciutat de València</i>
<i>Taxa bruta de natalitat¹⁹</i>	6,6	-0,4	7
<i>Taxa bruta de mortalitat²⁰</i>	7,0	-1,3	8,3
<i>Taxa general de fecunditat²¹</i>	28,1	-3	31,1
<i>Relació de masculinitat²²</i>	85,9	-4,7	90,6
<i>Edat mitjana</i>	45,4	0,9	44,5
<i>Índex d'envelliment²³</i>	191,4	43,7	147,7
<i>Índex de sobre-envelliment²⁴</i>	16,0	0,2	15,8
<i>Índex demogràfic de dependència²⁵</i>	53,2	-2	54,4

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2010 i 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Pel que fa a les principals dades demogràfiques, reflexades a la Taula 10, existeix alguna diferència

18 Les dades corresponen a l'any 2020, les relatives a 2021 no estan disponibles.

19 Número de naixements d'una població per cada mil habitants en un any.

20 Número de defuncions d'una població per cada mil habitants en un any.

21 Número de naixements vius per cada grup de 1.000 dones entre les edats de 15 a 49 durant un any determinat.

22 Raó d'homes per dones d'una població expresada en tant per cent.

23 Proporció del número de persones de més de 65 anys respecte a la població total.

24 El número de persones majors de 75 anys que hi ha per cada persona major de 65 anys.

25 Proporció de persones dependents (persones menors de 16 anys o majors de 64) sobre la població en edat de treballar (entre 16 i 64 anys).

destacable entre el barri de Benimaclet i la ciutat de València. Es tracta de l'índex d'envelliment que, en el cas del barri presenta un valor superior respecte a la ciutat de 38,3 punts. Aquest fet es relaciona amb distintes diferències entre els dos casos que, encara que siguen lleus, contribueixen a aquesta tendència que s'observa a Benimaclet de major envelliment poblacional. Així doncs, la taxa bruta de natalitat (de 0,4 punts menys que a València), la taxa bruta de mortalitat (1,3 menys en el cas de Benimaclet) i la taxa general de fecunditat (3 punts per baix que en el total de la ciutat), explicarien aquest índex d'envelliment superior al barri.

L'altra diferència més significativa entre ambdues poblacions d'anàlisi és la relació de masculinitat, que a Benimaclet està 4,1 punts per baix que en la ciutat de València (86,5 i 90,6 respectivament) pel que en la població d'estudi existeix major desequilibri entre dones i homes que a la ciutat de València. La resta d'índex no presenten diferències substancials.

Taula 11. Població de 16 i més anys en habitatges principals segons sexe i relació amb l'activitat econòmica²⁶

	Total	Actius	% respecte del total	Ocupats	% respecte del total	Aturats	% respecte del total	Inactius	% respecte del total
Homes	9.735	6.260	30,1	4.645	22,3	1.610	7,7	3.475	16,7
Dones	11.020	6.120	29,4	4.260	20,5	1.855	8,9	4.900	23,6
Total	20.755	12.380	59,6	8.905	42,9	3.465	16,7	8.375	40,3

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2020. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València. Nota: les dades es presenten arrodonides de 0 i 5.

La població en relació a l'activitat econòmica per habitatges (Taula 11), ens mostra que al barri de Benimaclet el 59,6% de la població es troba activa. D'entre la població activa, el 42,9% està ocupada, mentre que el 16,7% de la població està aturada. S'observa una lleugera diferència entre les dones i els homes en situació activa, en la que les dones estarien 0,7 punts per davall dels homes. Respecte al percentatge de població aturada, les dones es situen 1,2 punts per damunt dels homes.

El 40,3% de la població de 16 anys i més està en situació d'inactivitat, proporció en la que hi ha major representació de dones (23,6%) que d'homes (16,7%), amb una diferència de 5,9 punts. Aquest fet pot relacionar-se amb el percentatge de persones majors de 65 anys i amb la quantitat de població estudiant que, degut a la proximitat del barri amb centres universitaris viu en aquest barri de la ciutat, tot i que la majoria de població estudiant sol combinar els estudis amb el treball, pel que seria una explicació parcial. De fet, una gran part de la població estudiant universitària que resideix en pisos compartits no figura empadronada, com reflecteixen les fulles familiars, que no experimenten un augment en el nombre de persones per fulla. Es tracta de població que no queda

²⁶ Les dades corresponen a l'any 2020, els relatius a 2021 no estan disponibles.

registrada en les xifres oficials però que contribueix als canvis de perfil del barri.

Taula 12. Població activa de 16 i més anys en habitatges principals segons sexe i activitat de l'establiment

	<i>Agricultura, ramaderia i pesca</i>	<i>Indústria</i>	<i>Construcció</i>	<i>Serveis</i>	<i>Total</i>
<i>Homes</i>	165	925	710	4.140	6.260
<i>Dones</i>	110	490	90	5.150	6.120
<i>Total</i>	275	1.415	800	9.290	12.380

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2020. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Nota: les dades es presenten arrodonides de 0 i 5.

La Taula 12 ofereix dades sobre la distribució de població activa per activitats. El sector serveis és el majoritari, seguint la tendència de la resta de la ciutat, relacionada amb la terciarització de l'economia. D'un total de 12.380 persones, el 75% es dedica a aquest sector (9.290 persones). La feminització d'aquest sector també es posa de manifest en la taula, amb més de 1.000 dones per sobre dels homes dedicats a aquest sector.

En oposició, la resta de sectors estan masculinitzats, especialment el sector industrial (segon sector amb més població activa) i el sector de la construcció (tercer sector més majoritari), amb una diferència de 435 i 620 homes més que dones respectivament. Per últim, l'agricultura, ramaderia i pesca, com a conseqüència de la terciarització de l'economia, se situen en el sector més minoritari, amb 275 persones front un total de 12.380. En aquest cas, malgrat que també s'observa la masculinització del sector, la diferència és menor (55 homes més que dones).

Taula 13. Habitatges segons any d'antiguitat

	<i>Benimaclet</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>Nº habitatges</i>	<i>%</i>	<i>Nº habitatges</i>	<i>%</i>
<i>1801-1900</i>	72	0,6	6.342	1,5
<i>1901-1920</i>	171	1,3	7.620	1,9
<i>1921-1940</i>	152	1,2	22.251	5,4
<i>1941-1960</i>	981	7,6	49.824	12,1
<i>1961-1980</i>	6.797	52,8	193.411	47,2
<i>1981-2000</i>	4.283	33,3	85.817	20,9
<i>2001 - 2010</i>	353	2,7	40.069	9,8
<i>2011-actual</i>	70	0,5	4.529	1,1
<i>Total</i>	12.879	100	410.100	100

Font: Cadastre Immobiliari Urbà 2020. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Com es recull a la Taula 13, la meitat dels habitatges del barri de Benimaclet es van construir d'entre els anys 60 i 80 del segle passat, tal i com succeeix a la ciutat de València en general. Ja als anys 40 i 50 va haver un increment de construccions respecte a les dècades anteriors. Aquest increment es relaciona amb les reconstruccions després de la guerra (especialment pel que fa al conjunt de població de la ciutat, ja que Benimaclet no va estar tan afectat pels bombardejos com altres barris de la ciutat); l'expansió de la ciutat cap a zones perifèriques (com era el cas de Benimaclet que encara era pedania de València) i l'inici del moviment migratori de l'èxode rural.

El increment poblacional per aquest èxode rural però, es va fer més palès a partir dels 60, on augmenta considerablement la construcció d'habitatges, tant al barri que analitzem com a la ciutat de València. La recuperació econòmica, la incipient industrialització en aquest context del desenvolupisme franquista, explicarien, en part, aquest salt urbanístic. En aquest període es duu a terme el Pla Sur, aprovat després de la riuada de 1957 i, tres anys més tard, emmarcat dintre d'aquest pla, es duu a terme el Pla General, que incloïa el Pla parcial nº22 per a Benimaclet. Aquestes qüestions expliquen que el 52,8% dels habitatges de Benimaclet daten d'entre 1960-1980, (47,2% en el cas de València).

El segon percentatge d'habitatges més elevat en ambdós casos correspon a les vivendes construïdes entre 1980 i el 2000, (el 33,3% dels habitatges a Benimaclet i el 20,9% per al total de la ciutat de València). Pel que fa a les polítiques urbanístiques dutes a terme en aquestes dècades i que explicarien aquestes xifres, cal anomenar el Pla General d'Ordenació Urbanística (PGOU) de l'any 1988 que va suposar l'expansió urbanística de la ciutat. A nivell de barri, aquest pla incloïa Benimaclet com a Sector de Sòl Urbanitzable Programat.

A partir dels anys 2000 fins a l'actualitat, disminueix la construcció d'habitatges, tant a Benimaclet com al total de la ciutat, situant-se les xifres del barri per davall del total dels habitatges per a la ciutat de València. La crisi de 2008 explica la davallada dels percentatges d'habitatges construïts a partir dels 2000, especialment a partir del 2010.

Taula 14. Valors cadastrals mitjans per habitatge.

	<i>Benimaclet</i>	<i>Variació respecte a la ciutat</i>	<i>Ciutat de València</i>
<i>Valor del sòl</i>	15.742,07 €	2.604,83 €	18.346,9 €
<i>Valor de la construcció</i>	27.844,08 €	1.087,92 €	28.932 €
<i>Valor total</i>	43.587,12 €	3.693,58 €	47.280,7 €
<i>Valor per m²</i>	419,36 €	12,64 €	432 €

Font: Cadastre Immobiliari Urbà 2020. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La Taula 14 mostra com els valors cadastrals mitjans per habitatge al barri de Benimaclet es situen lleugerament per davall que els de la mitjana de la ciutat de València. Així, tant el valor del sòl, com

el valor de la construcció, com el valor total o el valor per m² és lleugerament més baix en el cas del barri, tot i que no presenta grans diferències. Per exemple, tal i com s'observa a la taula, el valor per metre quadrat és 13 euros més car a la mitjana de la ciutat de València.

6. Renda i vulnerabilitat

A continuació s'exposen les dades relatives al nivell econòmic i les taxes de vulnerabilitat del barri enregistrades al barri de Benimaclet. Cal matisar que si bé la informació relativa a la renda mitjana i el percentatge de població en risc de pobresa sí fa referència únicament al barri de Benimaclet, concretament a les seccions censals; la informació relativa a la població vulnerable ofereix aquesta informació desagregada per barris de l'àrea d'actuació del Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet, que inclou els següents barris: Benimaclet, Camí de Vera, Trinitat, Exposició, Mestalla, Jaume Roig, Ciutat Universitària, La Vega Baixa, La Carrasca i Sant Llorenç.

Taula 15. Valors de renda mitjana i població en risc de pobresa per seccions censals de Benimaclet

<i>Seccions</i>	<i>Renda</i> ²⁷	<i>Risc de pobresa</i> ²⁸
1401	17.930,00	10,40
1402	13.687,00	19,40
1403	10.027,00	30,40
1404	12.586,00	14,90
1405	10.541,00	27,10
1406	8.868,00	28,70
1407	9.438,00	29,70
1408	10.655,00	27,50
1409	11.199,00	18,70
1410	10.649,00	28,60
1412	9.932,00	34,60
1413	9.897,00	29,20
1414	13.087,00	13,10
1415	12.262,00	21,00
1416	9.908,00	28,70
1421	11.693,00	16,60
1422	11.092,00	14,90
1423	14.088,00	13,50
1424	16.096,00	10,60

Font: "Àrees vulnerables a la ciutat de València. Seccions censals. 2019", Oficina Estadística de València.

Pel que fa a les dades referents al nivell econòmic de Benimaclet, a la Taula 15 s'observen variacions en la renda mitjana de les diferents seccions censals. Els ingressos més elevats es registren a la secció 1401 (17.930 €) i la 1424 (16.096 €) on es registren alhora els percentatges més baixos de població en risc de pobresa (10,4 i 10,6 respectivament). Per contra, a la secció 1406 la renda mitjana és de 8.868 €, amb una variació respecte a la mitjana més alta de 9.062 €, més del doble que la més baixa. Respecte al percentatge de risc de pobresa per seccions censals, s'observa

27 Renda mitjana d'una persona resident en la secció indicada. Un valor alt indica un nivell menor de vulnerabilitat.

28 Percentatge de població amb ingressos per unitat de consum inferiors al 60% de la mitjana en la secció. Un valor alt indica major nivell de vulnerabilitat.

que els percentatges més elevats no corresponen amb la renda mitjana més baixa, sinó que es donen a les seccions 1412, amb un risc de pobresa del 34,6% i a la 1403, amb un percentatge del 30,4%.

<i>CMSS Benimaclet</i>	<i>Població 2019</i>	<i>Total població vulnerable</i>	<i>% població / barri</i>	<i>% població vulnerable / CMSS</i>
<i>BENIMACLET</i>	23.306	2.568	11,0%	74,2%
<i>CAMÍ DE VERA</i>	5.412	0	0,0%	0,0%
<i>TRINITAT</i>	7.807	0	0,0%	0,0%
<i>EXPOSICIÓ</i>	6.730	0	0,0%	0,0%
<i>MESTALLA</i>	14.646	894	6,1%	25,8%
<i>JAUME ROIG</i>	6.469	0	0,0%	0,0%
<i>CIUTAT UNIVERSITÀRIA</i>	2.693	0	0,0%	0,0%
<i>LA BEGA BAIXA</i>	5.572	0	0,0%	0,0%
<i>LA CARRASCA</i>	3.542	0	0,0%	0,0%
<i>SANT LLORENÇ</i>	10.879	0	0,0%	0,0%
<i>Total CMSS</i>	87.056	3.462	4,0%	100

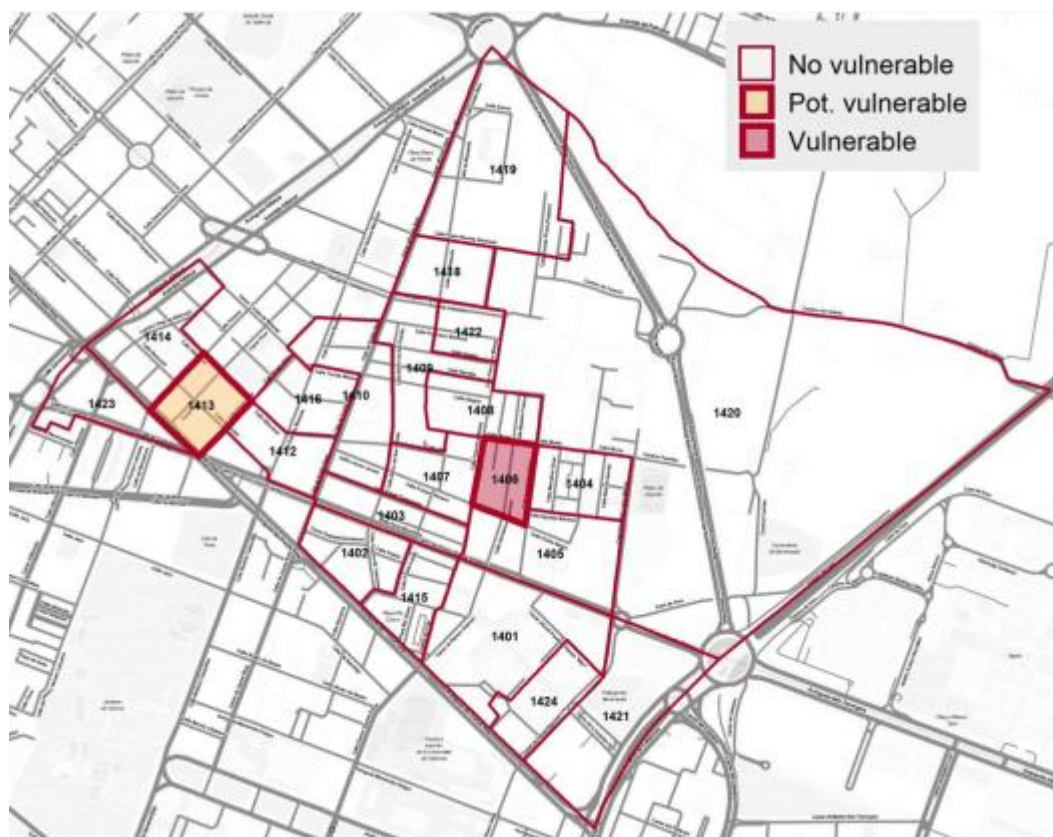
Taula 16. Població vulnerable del CMSS de Benimaclet

Font: “Àrees vulnerables a la ciutat de València. Seccions censals. 2019”, Aplicat als centres municipals de Serveis Socials CMSS” (2020).

La Taula 16 ofereix dades relatives a la població vulnerable, desagregades pels barris que corresponen al Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet. Dintre de la categoria de “població vulnerable“ s’inclou aquella població que es troba en àrees vulnerables, potencialment vulnerables i aquelles que tenen factor socioeconòmic de vulnerabilitat. El càlcul d’aquesta variable de la vulnerabilitat es realitza mitjançant un índex sintètic que aglutina indicadors demogràfics, socioeconòmics i d’equipaments.

Com s’observa a la taula 16, la població total afectada per la vulnerabilitat dels barris que corresponen al Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet és de 3.462, el que representa un 4% del total de la població. Aquests casos corresponen exclusivament als que s’enregistren al barri de Benimaclet i de Mestalla, ja que són els únics on es recullen xifres de vulnerabilitat. D’entre aquests dos, el barri de Benimaclet es situa per damunt del de Mestalla, amb un 11% de població afectada per la vulnerabilitat respecte al total del barri, front al 6,1% que es recull a Mestalla.

Plànol 6. Població vulnerable al districte de Benimaclet

Font: “Áreas vulnerables a la ciutat de València. Seccions censals. 2019”, Aplicat als centres municipals de Serveis Socials CMSS” (2020:156).

El Plànol 6 permet localitzar les àrees de vulnerabilitat existents al districte de Benimaclet, que inclou el barri de Benimaclet i el de Camí de Vera. Com s’observa, l’única àrea de vulnerabilitat es registra a la secció 1406 del barri de Benimaclet. Així doncs, en aquesta secció el conjunt de variables demogràfiques, socioeconòmiques i d’equipaments situen a la població que hi viu en situació de vulnerabilitat.

Taula 17. LIHC, població amb baixos ingressos i alts costos d'energia, 2016

<i>Districte</i>	<i>LIHC</i>
<i>Benimaclet</i>	6,5 %
<i>Ciutat Vella</i>	0 %
<i>L'Eixample</i>	0 %
<i>Pobles del Nord</i>	21,9 %
<i>Ciudad de València</i>	10,2 %

Font: Projecte de mapa de la pobresa energètica per a l’Ajuntament de València. Universitat Politècnica de València (2016).

La Taula 17 recull informació sobre la població amb baixos ingressos i alts costos d'energia mitjançant l'indicador Low Income, High Cost (LIHC). Com s'observa, el districte de Benimaclet ocupa una posició intermèdia entre els districtes amb major LIHC, Pobles del Nord (21,9%) i els que tenen menor LIHC, Ciutat Vella i l'Eixample (0%). Tal i com mostren les xifres, al districte de Benimaclet la posició intermèdia és a la baixa, el 6,5% de les llars pateixen pobresa energètica, mentre que per al total de la ciutat la xifra es situa al voltant del 10%.

Taula 18. Percentatge de llars per davall del llindar de pobresa (indicador AROPE) en CMSS

	<i>Llars sota el llindar de la pobresa</i>
<i>Benimaclet</i>	7,7 %
<i>Ciutat Vella</i>	7,9 %
<i>Salvador Allende</i>	32,5 %
<i>Ciutat de València</i>	20,6 %

Font: Lorente, Raúl (Dir.): *Diagnóstico de necesidades sociales de la ciudad de València: Colectivos vulnerables y nuevos perfiles de vulnerabilidad en un contexto de grave crisis económica*. Ajuntament de València i Universitat de València, 2017.

El que reflexa la Taula 18 és el percentatge de llars per davall del llindar de la pobresa per Centres Municipals de Serveis Socials en base a l'indicador AROPE. Es tracta d'un indicador que inclou l'enfocament monetari, l'enfocament de les condicions de vida i la percepció de les llars respecte a situacions de vulnerabilitat. Així doncs, als barris que s'engloben en el CMSS de Benimaclet, s'observa un 7,7% de llars per sota del llindar de la pobresa, sent aquesta la xifra més baixa per al conjunt de la ciutat de València, on hi ha una incidència del 20,6%. Ciutat Vella és juntament amb Benimaclet el Centre Municipal de Serveis Socials amb menys percentatge i, per contra, el CMSS Salvador Allende és on més llars per davall del llindar de la pobresa existeixen, concretament un 32,5%.

Taula 19. Proporció de llars per cada component del indicador AROPE en CMSS Benimaclet

<i>INDICADORS AROPE</i>		<i>% CMSS Benimaclet</i>
<i>1) No pot permetre's anar de vacances almenys una setmana a l'any</i>		10,3
<i>2) No pot permetre's un menjar de carn, pollastre o peix al menys cada dos dies</i>		<1
<i>3) No pot permetre's mantenir l'habitatge a una temperatura adequada</i>		3,2
<i>4) No té capacitat per a afrontar despeses imprevistes (de 650 €).</i>		20,5
<i>5) Ha tingut retards en el pagament de despeses relacionades amb l'habitatge principal</i>	<i>Préstec hipotecari</i>	0,0
	<i>Compres ajornades o altres préstecs</i>	5,8
	<i>Pagament del rebut de lloguer</i>	0,0
	<i>Algun rebut d'aigua, llum, calefacció</i>	0,0
<i>6) No pot permetre's disposar d'un automòbil</i>		1,16
<i>7) No pot permetre's disposar d'un ordinador</i>		0,0
<i>8) No pot permetre's disposar de connexió a Internet</i>		0,75
<i>9) No pot permetre's disposar de calefacció</i>		1,26

10) No pot permetre's disposar d'aire condicionat	1,4
11) No pot permetre's disposar d'una rentadora	<1

Font: Lorente, Raúl (Dir.): *Diagnóstico de necesidades sociales de la ciudad de València: Colectivos vulnerables y nuevos perfiles de vulnerabilidad en un contexto de grave crisis económica*. Ajuntament de València i Universitat de València, 2017.

Aquesta darrera taula, inclou les distintes variables que componen l'indicador AROPE. Han hagut algunes variables que no s'han inclòs degut als baixos resultats (menys de l'1%) originada per la disponibilitat majoritària per part de la població. Es tracta de "No pot permetre's disposar de telèfon" i "No pot permetre's disposar de televisió". En canvi, s'han incorporat altres similars per tal de recollir informació significativa.

En el cas del CMSS de Benimaclet, les xifres amb major percentatge d'incidència a la població són les que fan referència a la capacitat d'afrontar despeses imprevistes, que afecta al 20,5% de la població del CMSS i la que fa referència a anar de vacances almenys una setmana a l'any, que correspon al 10,3% de la població que aglutina aquest centre. Tot i que aquests són els valors més alts, cal dir que si es comparen amb la població de la ciutat de València en general, són percentatges baixos, en tant que respecte a la primera variable referida a les despeses imprevistes, el percentatge és el doble si s'aplica al total de la ciutat (40%) i pel que fa a la població que no pot anar-se'n de vacances, el percentatge es triplica (34,6%).

La resta de variables presenten valors molt baixos. De fet, la següent xifra més alta és la que registra que el 5,8% de la població del CMSS Benimaclet ha tingut retard en el pagament de despeses relacionades amb l'habitatge principal, concretament les referides a compres ajornades o altres préstecs. En comparació amb altres CMSS, aquestes xifres són les més baixes, ja que el CMSS de Benimaclet és juntament amb el de Ciutat Vella el que recull xifres més positives respecte a la pobresa i la vulnerabilitat de la població.

7. Recursos

Al següent apartat es recullen les dades dels distints recursos amb els que compta el barri de Benimaclet. Primerament s'exposaran els recursos socials i, a continuació, altres recursos de caire educatiu i sanitari. En últim lloc, també es tindrà en compte els recursos de transport. La xarxa de transport públic és important en tant que serveix per a millorar o dificultar la comunicació i relació entre el barri i la resta de la ciutat.

7.1 Recursos socials

CENTRE MUNICIPAL DE SERVEIS SOCIALS BENIMACLET

C/ Sant Esperit, 15, 46020, València

Tel: 962084380 / Fax: 963539964/ Email: cmssbenimaclet@valencia.es

Web: <http://val/benestar-social-i-integració>

CENTRE MUNICIPAL D'ACTIVITATS PER A PERSONES MAJORS BENIMACLET

C/Emili Baró, 87, 46020, València

Tel. 962083634 Correu electrònic: cmam_benimaclet@valencia.es

CENTRE MUNICIPAL DE JOVENTUT BENIMACLET

C/ Arquitecte Arnau 63

46020 València

963 525 478,Ext. 4397 y 4398

cmjbenimaclet@valencia.es

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES BENIMACLET

Direcció: Av. Valladolid 42, 46020, València

Telèfon: 963890836 Correu electrònic: info@avvbenimaclet.es

ASSOCIACIÓ DE DONES VEÏNALS DE BENIMACLET

Direcció: VALLADOLID 42ac, 46020, València

Telèfon: 963890598

ASSOCIACIÓ DE JUBILATS I PENSIONISTES (UDP) BENIMACLET

Direcció: UTIEL 22 (València)

Telèfon: 963627284

Fax: 96

Correu electrònic: u.d.pbenimaclet@gmail.com

<http://www.valenciaudp.org/>

MENJADOR SOCIAL SAN JOSÉ BENIMACLET

Direcció: PROVIDÈNCIA 5 (València)

Telèfon: 961931861

Correu electrònic: asociaciongup@hotmail.es

<https://www.asociaciongup.es/proyectos-solidarios/comedor-social-san-jose-benimaclet/>

GUP. GRUPO UNIVERSITARIO PARROQUIAL BENIMACLET

Direcció: NUESTRA SEÑORA DE LA ASUNCION 2ac (València)

Telèfon: 616420909
Fax: 963624278
Correu electrònic: asociaciongup@hotmail.es
<http://www.asociaciongup.es>

JUNIOR LA ASUNCIÓN BENIMACLET

C/Benicolet nº10, 46020, València
Tel. 638323111
Correu electrònic: junior_la_asuncion@hotmail.com

RESIDÈNCIA GENT GRAN NUESTRA SEÑORA DEL PUIG

C/ Cuenca Tramoyeres 5, 46020, València
Tel. 96 360 10 81
Correu electrònic: residenciabenimaclet@gmail.com

ASOCIACIÓN DE APOYO FAMILIAR Y JUVENIL MÁS QUE PALABRAS

C/Enric Navarro 22, 46020 València
Tel. 603 89 84 70

PAYASOSPITAL

C/Arquitecte Arnau 12, 46020 València
Tel. 963 92 61 46

FEDERACIÓN DE ASOCIACIONES DE UCRANIANOS EN ESPAÑA Y ASOCIACIÓN UCRANIA DE VALENCIA

C/ Enginyer Vicent Pichó, 5, 46020 València
Tel. 963 89 08 67

ESYCU. FUNDACIÓN DE LA COMUNIDAD VALENCIANA DE ESTUDIO Y CULTURA

C/ Daniel Balaciart, 5, 46020 València
Tel. 963 39 05 33

RUMIÑAHUI. ASOCIACIÓN HISPANOECUATORIANA PARA LA COLABORACIÓN AL DESARROLLO

C/Marcelino Giner, 9 Baix Esquerra,46020, València
Tel. 960703752

ALIAENRED. ASOCIACIÓN PARA LA IGUALDAD DE OPORTUNIDADES ENTRE MUJERES Y VARONES

C/ Músic Hipólito Martínez, 16 B, 46020 València
Tel. 960803590

ASPRONA. ASOCIACIÓN PRO-PERSONAS CON DISCAPACIDAD INTELECTUAL

Plaça dels Capitans Galán i Garcia Hernandez, 10, 46020 València
Tel. 963 39 10 80

<https://asprona.es/sobre-asprona-valencia/>

FUNDISVAL. FUNDACIÓN TUTELAR DE LA COMUNIDAD VALENCIANA

Plaça dels Capitans Galán i Garcia Hernandez, 10, 46020 València

Tel.963 697 813

Correu electrònic: donpla@fundisval.e.telefonica.net

<https://fundacionestutelares.org/our-staff/fundisval/>

ASPAYM C.V. ASOCIACIÓN DE LESIONADOS MEDULARES Y GRANDES MINUSVALALÍAS FÍSICAS DE LA COMUNIDAD VALENCIANA

C/ Freses, 10 Baix, 3º esquerra, 46020, València

Tel. 96 366 49 02 Correu electrònic: info@aspaymcv.com

<http://aspaymcv.org/>

COTTOLENGO DEL PADRE ALEGRE

C/ del Dr. Vicent Zaragoza, 87, 46020 València

Tel. 96 369 20 96

Correu electrònic: valencia@cottolengopalegre.org

ACOEC

Asociación para la Cooperación Entre Comunidades

C/ Utiel 13, baix, esquerra, 46020 València

Tel. 670 39 41 03

Correu electrònic: acoec@acocongdl.org

7.2 Recursos educatius

COL·LEGI PÚBLIC D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA CARLES SALVADOR

C/Poeta Altet 19, 46020, València

Tel.96564870

Correu electrònic: 46017225@gva.es

COL·LEGI PÚBLIC D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA BENIMACLET

C/Arquitecte Arnau s/n, 46020 València

Tel. 963618817

COL·LEGI PÚBLIC D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA PARE CATALÀ

C/ Pare Alegre 22, 46020, València

Tel. 961205400

IES FERRER I GUÀRDIA

C/EMILI PANACH I RAMOS MILO, S/N, 46020, València

Tel. 961206245

CENTRE PRIVAT-CONCERTAT SAGRADA FAMILIA

C/Poeta Ricard Sanmartí, 3, 46020, València

Tel. 963391550

CENTRE PRIVAT-CONCERTAT CLARET

C/ Soledad Domènech 8-12, 46020 València

Tel. 963694351

CENTRE ENSENYAMENT PROFESSIONALS DE MÚSICA TALLER DE MÚSICA JOVE

C/ Mistral, 22, 46020 València

Tel. 963616361

Correu electrònic: centroprofesional@musicajove.net

CENTRE PRIVAT D'EDUCACIÓ INFANTIL 1er CICLE BRESSOL-BENIMACLET

C/Cristo de la Providència 6, 46020, València

Tel. 963626914

CENTRE PRIVAT D'EDUCACIÓ INFANTIL 1er CICLE SAN JOSÉ

C/Benicolet 6-8, 46020, València

Tel. 963933237

CENTRE PRIVAT D'EDUCACIÓ INFANTIL 1er CICLE DINO SCHOOL-BENIMACLET

C/ Benicarló 28-30, 46020, València

Tel. 963694876

CENTRE PRIVAT DE FORMACIÓ PROFESSIONAL ESPECÍFICA IBE

C/Germans Villalonga, 38, 46020, València

Tel. 963698714

ESCOLA PRIVADA DE MÚSICA HIPÓLITO MARTÍNEZ

C/Baró de Sant Petrillo, 14, 46020, València

Tel. 963691703 Correu electrònic: cimbenimaclet@gmail.com

CENTRE PRIVAT D'EDUCACIÓ INFANTIL 1er CICLE PEQUES-ÑAJOS

C/ Pare Alegre 5, 46020, València

Tel. 963602520

CENTRE PRIVAT D'EDUCACIÓ INFANTIL BETEL

C/Mistral 4-8, 46020, València

Tel. 963891505

CENTRE PRIVAT D'EDUCACIÓ INFANTIL 1er CICLE PADBURY S.L

C/ Germans Villalonga, 2, 46020, València

Tel. 963691436

CENTRE PRIVAT D'EDUCACIÓ INFANTIL 1er CICLE IMPULSO INICIAL

C/ Cuenca Tramoyeres, 7, 46020, València

Tel. 963693406

CENTRE PRIVAT FP ESTUDIOS YUSTE

C/Torreta de Miramar, 2-4, 46020, València

Tel. 963388974

ESCOLA PRIVADA DE MÚSICA OLGA MARTÍ

C/Torreta de Miramar, 14, 46020, València
Tel. 686816525

UNIVERSITAT POPULAR CENTRE BENIMACLET

C/ FRANCESC MARTÍNEZ 32, 46020, València
Tel: 963612643 Correu electrònic: universitatpopular@valencia.es
www.universitatpopular.com

7.3 Recursos sanitaris

CENTRE DE SALUT BENIMACLET

C/Guàrdia Civil, 13, 46020, València
Tel. 963618557
www.san.gva.es

CENTRE DE SALUT VALÈNCIA-ALFAHUIR

C/Actor Ismael Merlo, 1, 46020, València
Tel. 963176710

HOSPITAL CLÍNIC UNIVERSITARI DE VALÈNCIA (Hospital de referencia fuera de los límites del barrio)

AV./ Blasco Ibáñez, 17, 46010, València
Tel. 961973500

HOSPITAL LA MALVA-ROSA, CENTRE D'ATENCIÓ ESPECIALITZADA (Centre de referencia fuera de los límites del barrio)

C/Isabel de Villena 2, 46011, València
Tel. 961925400

CENTRE D'ESPECIALITATS DE VALÈNCIA EL GRAU (Centre de referencia fuera de los límites del barrio)

C/Pare Porta 10, 46024, València
Tel. 963469560

CENTRE CASA DEL MAR (ISM VALÈNCIA) (Centre de referencia fuera de los límites del barrio)

Av/ del Port, 300-1, 46024, València,
Tel. 963108850

FEPAD. FUNDACIÓ PER A L'ESTUDI, PREVENCIÓ I ASSISTÈNCIA A LES DROGODEPENDÈNCIES

C/ Guàrdia Civil, 26, 46020, València
Tel. 902107542
www.fepad.es

CENTRE UNIVERSITARI DE DIAGNÒSTIC I ATENCIÓ PRIMERENCA

C/ Guàrdia Civil, 22, 46020, València
Tel. 963937999

7.4 Recursos esportius

CENTRE ENSENYAMENTS ESPORTIUS FASCV

C/ Poeta Ricard Sanmartí, 3, 46020, València

Tel. 963154491

CENTRE D'ENSENYAMENTS ESPORTIUS C.F DE JUDO I D.A

C/ Daniel Balaciart (Poliesportiu Benimaclet) s/n, 46020, València

I.D.E BENIMACLET

C/Ramon Asensio, 20, 46020, València

CLUB BASQUETBOL CLARET BENIMACLET

C/Soledad Domènech, 8-12, 46020, València

Tel. 963694351

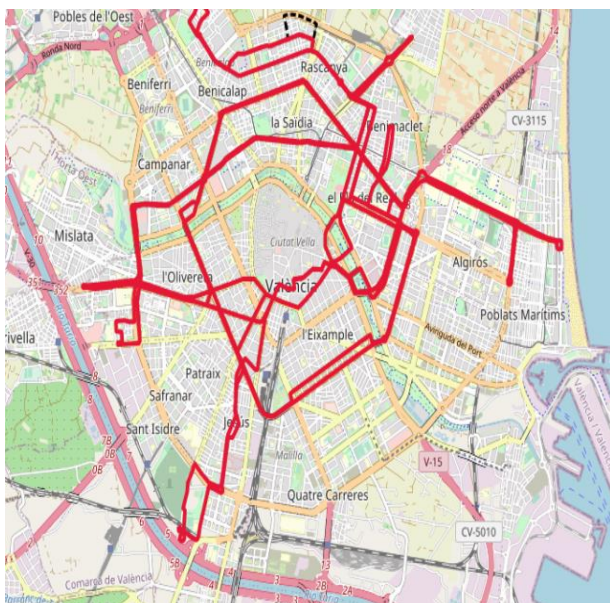
<http://www.cbclaret.com>

7.5 Recursos de transport

Línies d'autobús de l'Empresa Municipal de Transport de València (EMT):

- 10 Benimaclet- Sant Marcel·lí
- 12 Ciutat Fallera- Plaça Amèrica
- 70 La Font Santa- Alboraia
- 89 Circular Ronda Trànsits
- 90 Circular Ronda Trànsits
- 98 Avinguda del Cid- Estació del Cabanyal- Passeig Marítim

Plànol 7: Recorregut de les línies de l'EMT que passen pel barri de Benimaclet

Font: pàgina web de l'Empresa Municipal Transport de València

Parades de metro del barri de Benimaclet:

- Estació de Benimaclet (línia 3, 4, 6, 9)
- Estació Vicent Zaragozà (línia 4 i 6)
- Estació de Machado (línia 3 i 9)

Valenbisi:

- Estació nº 122- Músic Hipòlit Martínez 13
- Estació nº 116- Doctor Vicent Zaragozà 72
- Estació nº 121- Murta- Sant Esperit
- Estació nº 120- Emili Baró 12

8. Centre Municipal de Serveis Socials

A continuació es mostra la informació recopilada sobre el Centre Municipal de Serveis Socials (CMSS) de Benimaclet que, inclou, els barris de Benimaclet, Camí de Vera, Trinitat, Exposició, Mestalla, Jaume Roig, Ciutat Universitària, La Vega Baixa, La Carrasca i Sant Llorenç. En una primera part s'oferirà una vessant quantitativa amb dades de la memòria del barri de l'any 2021. Finalment, s'inclourà una part qualitativa a partir de l'entrevista realitzada al director del CMSS de Benimaclet.

8.1 Dades sobre el Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet

A continuació, s'exposarà informació sobre el Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet a partir de la memòria de l'any 2021 del centre. Tot i que a les taules es recull la informació d'aquesta darrera memòria amb informació més actualitzada, en algunes ocasions s'inclourà a l'anàlisi informació de la memòria de l'any 2010, per tal d'establir línies comparatives i d'evolució del propi CMSS.

Taula 20. Expedients²⁹ segons barri del CMSS Benimaclet

	Barrios	Nº expedients	% del CMSS	% total de CMSS
BENIMACLET	BENIMACLET	1.175	38,46	2,88
	CAMI DE VERA	197	6,44	0,49
	CIUTAT UNIV.	54	1,76	0,14
	EXPOSICIÓ	128	4,18	0,32
	JAUME ROIG	156	5,10	0,39
	LA CARRASCA	61	1,99	0,15
	LA VEGA BAIXA	132	4,32	0,33
	MESTALLA	455	14,89	1,12
	SANT LLORENS	190	6,21	0,47
	TRINITAT	405	13,25	0,99
	NO CONSTA	52	1,70	0,13
	ALTRES	50	1,63	0,13
	TOTAL CMSS	3.055	100	7,46

Font: Memòria Socyal del CMSS Benimaclet, 2021

La Taula 20 mostra el nombre total d'expedients per barris, així com el percentatge de casos per barris respecte al total del CMSS. D'un total de 3.055 expedients enregistrats l'any 2020, 1.175 corresponen al barri de Benimaclet, qui representa el barri amb més expedients, amb un 38,46% del

²⁹ Expedients es refereix a nuclis familiars (grup familiar o persones que viuen soles) i, en aquest cas, aquells amb els quals s'ha treballat al llarg de l'any.

total del CMSS, i el 2,88% del total de barris de la ciutat.

Si Benimaclet és el barri amb més expedients, li segueix Mestalla, que representa el 14,89%. Per contra, el barri amb menys expedients de serveis socials és Ciutat Universitària, amb tan sols 54 casos, el que representa el 1,76%. Cal tenir en compte la quantitat de casos en els que no consta el barri d'adscripció, ja que representa el 3,33% dels expedients totals.

Taula 21. Expedients del barri de Benimaclet segons programa i data d'obertura

PROGRAMA	Oberts anteriorment		Oberts durant el període		Total	
	N	%	N	%	N	%
INFORMACIÓ	469	39,99	266	22,68	735	62,66
DEPENDÈNCIA	203	17,31	21	1,80	224	19,10
INSERCIÓ - RVI. RENTA VALENCIANA DE INCLUSIÓ	84	7,17	10	0,86	94	8,02
SERVICIS DOMICILIARIS - SAD MENOR	76	6,48	2	0,18	78	6,65
INSERCIÓ	21	1,80	3	0,26	24	2,05
SERVICIS DOMICILIARIS - MENJAR A DOMICILI	5	0,43	2	0,18	7	0,60
ALTRES	6	0,52	0	0,00	6	0,52
Total	5	0,43	0	0,00	5	0,43
	869	74,09	304	25,92	1.173	100,00

Font: Memòria Socyal del barri de Benimaclet, 2021

Com veiem en la taula precedent, la major part dels expedients s'han atès en el Servei d'Informació, el 62,66%, programa que representa el primer nivell dels Serveis Socials, la porta d'entrada en el sistema, des del qual s'atén les situacions més urgents i o es deriva a uns altres més especialitzats. Li segueix el programa de Dependència que atén les persones que no poden cobrir per elles mateixes les cures que precisa en la seva vida diària i en tercer lloc el programa de la RVI, Renda Valenciana d'Inclusió, que proporciona una prestació bàsica per a garantir uns ingressos mínims. La resta de programes són sobretot d'atenció a menors i de serveis domiciliaris que per les seves característiques assumeix un menor nombre d'expedients però de gran importància per a la vida de les persones.

Taula 22. Persones usuàries úniques del barri de Benimaclet segons edat i sexe

	Dones		Homes		Altres		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
0-15	80	52,63	72	47,37	0	0,00	152	11,14
16-17	7	36,84	12	63,16	0	0,00	19	1,39
18-64	427	64,11	239	35,89	0	0,00	666	48,83
65-79	123	65,08	66	34,92	0	0,00	189	13,86
80 i més	231	68,34	106	31,36	1	0,30	338	24,78
Total	868	63,64	495	36,29	1	0,07	1.364	100

Font: Memòria Socyal del barri de Benimaclet, 2021

A l'anterior taula s'exposa informació sobre les persones usuàries del barri de Benimaclet durant l'any 2021, concretament la relativa al sexe i l'edat. D'un total de 1.364 persones usuàries, el 63,64% són dones, front el 36,29% d'homes, pel que podem afirmar que hi ha una feminització de l'atenció dels serveis socials. D'altra banda, cal recordar que són les dones les que amb major freqüència acudeixen als serveis públics per a sol·licitar assessorament o ajudes. El percentatge de dones és major en tots els casos a excepció del grup d'edat de 16 a 17 anys, on hi ha més homes però amb una diferència molt menuda (tan sols 5 homes més que dones). D'altra banda, el grup d'edat majoritari respecte a les persones usuàries és el de 18 a 64 anys, el de l'edat activa, que sumen 666 persones de 1.364 que conformen el total.

Taula 23. Intervencions segons el sector de referència de la intervenció en el barri de Benimaclet

	Intervencions	
	N	%
ADICCIONS	3	0,18
DISCAPACITAT	52	3,10
MALALTIA MENTAL	29	1,73
FAMÍLIA	372	22,18
INFÀNCIA	33	1,97
JUVENTUT	21	1,25
MAJORS	595	35,48
MINORIES ÉTNIQUES	3	0,18
DONES	107	6,38
PERSONES EN SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA	15	0,89
PERSONES MIGRANTS	217	12,94
PERSONES PRIVADES DE LLIBERTAT	3	0,18
PERSONES SENSE LLAR	8	0,48
REFUGI I ASILO	7	0,42
ALTRES GRUPS EN SITUACIÓ DE NECESITAT	212	12,64
Total	1.677	100

Font: Memòria Social del barri de Benimaclet, 2021

Durant l'any 2021 s'han realitzat un total de 1.677 intervencions, més de 200 més que 10 anys abans (1.422 intervencions en 2010). El primer sector d'intervenció és de les persones majors amb més d'un terç del total, la qual cosa ens informa de la importància d'aquest sector de la població en l'àmbit dels Serveis Socials. Li segueix el sector de família amb el 22,18 % i el de persones estrangeres amb el 12,94%. Aquests dos sectors són d'alta freqüència ja que, pel que respecta a les famílies, moltes vegades les intervencions tècniques van encaminades a tot el nucli de convivència, i el de migrants per ser aquestes persones les que acumulen nombroses necessitats.

Taula 24. Intervencions segons tipus de valoració en el barri de Benimaclet

	Valoraciones	
	N	%
INFORMACIÓ GENERAL SOBRE SERVEIS SOCIALS	389	31,0
INFORMACIÓ SOBRE PRESTACIONS ECONÒMIQUES	216	17,2
MANCA D'INGRESSOS PER A COBRIR NECESSITATS BÀSIQUES	186	14,8
LIMITACIÓ DE L'AUTONOMIA PERSONAL PER A TAREAS COTIDIANAS	109	8,69
LIMITACIÓ DE L'AUTONOMIA PERSONAL - DIFICULTAT DE MOBILITAT	85	6,77
DETERIORACIÓ DE LES RELACIONS FAMILIARS	33	2,63
DIFICULTATS PER A LA INSERCIÓ SOCIAL - RELACIONS CONFLICTIVES	29	2,31
DIFICULTATS PER A LA INSERCIÓ LABORAL - ATUR DE LLARGA DURACIÓ	25	1,99

Font: Memòria Socyal del barri de Benimaclet, 2021

El primer que cal assenyalar respecte a la Taula 24 és que per a afavorir la seua lectura s'ha procedit a realitzar una selecció de les principals valoracions (només es mostren les que tenen valors per damunt de 20). Destaquen les valoracions sobre que la principal necessitat que s'observa és la de la falta d'informació tant pel que fa al propi sistema de Serveis Socials, com quant a prestacions o ajudes a les quals es pot accedir, en relació al que cal recordar la situació de pandèmia per COVID-19 que existeix i que ha influït en un augment de les necessitats de les famílies. Altres tipus de valoracions que destaquen són les referides a les situacions de dependència i a les de dificultats per a la inserció social o laboral.

Taula 25. Selecció de recursos aplicats amb major freqüència en el barri de Benimaclet

	N	%
SERVICIO DE AYUDA A DOMICILIO MUNICIPAL	72	17,78
SOLICITUD INICIAL DE DEPENDENCIA	71	17,53
TELEASISTENCIA MUNICIPAL	50	12,35
RVI- RENTA V. DE INCLUSIÓN. Plan personalizado de intervención.	35	8,64
PRESTACIÓN ECONÓMICA DE MANUTENCIÓN	28	6,91
ATENCIÓN PSICOLÓGICA EN EL CMSS	23	5,68
RECURSOS DE INSERCIÓN LABORAL: PROYECTO VALENCIA INSERTA Y OTROS	20	4,94
RECURSOS RELACIONADOS CON LA VIOLENCIA MACHISTA	13	3,21

La darrera taula conté el llistat dels recursos aplicats amb més freqüència en el barri de Benimaclet durant l'any 2021, sempre que tinguen una freqüència d'aplicació per damunt de 10 per a facilitar l'anàlisi. Com podem observar els recursos més utilitzats són els que tenen a veure amb les situacions de dependència de les persones majors (sol·licitud, el servei d'ajuda a domicili o la tele assistència). L'ajuda per a cobrir despeses bàsiques de manutenció ocupa el cinqué lloc, i és destacable el nombre d'intervencions del personal professional en psicologia, així com els recursos relacionats amb la violència masclista que no havien aparegut abans.

8.2 Entrevista al Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet

Com s'avançava a la part introductòria d'aquest apartat, per a l'elaboració d'aquest informe s'han realitzat entrevistes que constitueixen la part qualitativa de l'estudi. En primer lloc, s'ha entrevistat al director del Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet. A partir de la seua implicació professional, ha aportat informació important tant pel que fa al barri en general, com pel que fa als serveis socials en particular. A continuació s'exposarà de manera sintètica els elements extrets de l'esmentada entrevista.

En primer lloc, a nivell general, respecte a la valoració que es fa del barri de Benimaclet, el director del CMSS manifesta el tarannà particular i propi de Benimaclet que conserva una identitat pròpia arrelada en el seu passat històric com a poble i que ha anat conservant-se al caliu de la nova població que durant la seua evolució s'ha anat adherint al barri. Fa especial menció a la població universitària que, per la proximitat va arribar al barri a viure durant els anys d'estudis, per a acabar habitant-lo després de la formació. Precisament la seua personalitat i la identitat pròpia és el que, segons l'opinió d'aquest professional dels serveis socials, diferencia el barri de Benimaclet de la resta dels barris que s'inclouen al CMSS de Benimaclet. Altre element que el fa particular és la vessant reivindicativa, tan beneficiosa d'acord el parer de la persona entrevistada, que es mostra en un fort teixit associatiu que li és propi i el fa distint a la resta de barris de la ciutat. Tot plegat, defineix el barri com a amable, amb condicions molt acceptables en comparació a altres barris de la ciutat, dotat d'infraestructures, serveis i ben comunicat.

Pel que fa al perfil d'habitant mitjà que resideix al barri, el director del CMSS diferencia diversos perfils. D'una banda, la població del barri de tota la vida que manté un nivell de vida mitjanament bé i mantenen les relacions típicament de poble. D'altra banda, identifica altre perfil representat pels estudiants i professorat universitari que hi viuen i que han contribuït a crear un perfil de població particular. Destaca la inexistència de bosses de pobresa en aquest barri, tot i que hi ha alguns

edificis, construïts als anys 60-70 durant el moviment migratori de l'èxode rural, amb més vulnerabilitat. També assenyala l'augment de la multiculturalitat en la població arran dels fluxes migratoris contemporanis. Altre factor que està modificant els perfils té a veure amb el procés de gentrificació que pot donar-se al barri. Tal i com es recull a l'entrevista, els preus de lloguer tan elevats està provocant que moltes de les famílies usuàries de serveis socials, estiguen traslladant-se a barris on els lloguers siguin més barats. Això està provocant que s'estiga modificant el perfil de la població més marginal, que està desplaçant-se cap a altres zones com Torrefiel o Orriols.

En comparació amb altres barris no existeix un gran volum de població en situació de pobresa, el perfil de les persones demandants de Serveis Socials, com es recull a l'entrevista, és el de les persones majors, degut a un envelliment de la població. Els temes de dependència, la soledat de la gent major és el punt feble de Benimaclet segons aquest professional. Altre punt feble que detecta en el barri té a veure en la joventut, en la necessitat de recursos per a aquesta població, com, per exemple, un centre de dia per a joves. A més, la crisi de l'habitatge i l'econòmica derivada de la COVID-19 ha provocat que molta població de classe mitjana han vist minvar els seus recursos econòmics, arribant, en algunes ocasions, a convertir-se en usuaris de serveis socials.

Respecte a les necessitats socials més urgents al barri de Benimaclet, el professional entrevistat considera que caldria més intervenció per part de Serveis Socials, anar més enllà de les intervencions dels recursos i ajudes per aprofundir més i dur seguiments més intensos de la població.

Pel que fa a les infraestructures educatives, es valora positivament els recursos dels que disposa el barri, però s'incideix en la manca d'escoles infantils de 0 a 3 anys públiques. A nivell urbanístic, es considera que la darrera reforma urbanística i l'asfalt de carrers han sigut òptims. El problema actual està representat pel PAI, no tant per zones concretes urbanes com pot donar-se a altres barris. Pel que fa a la resta d'infraestructures, es considera que és un barri ben dotat, que compta amb tots els serveis necessaris i que es troba ben connectat i comunicat amb la resta de la ciutat. Respecte al tipus de comerços, s'assenyala la quantitat d'establiments de petit comerç com quelcom positiu, en tant que contribueix a generar unes relacions veïnals properes. Tot plegat, respecte a l'evolució del barri de Benimaclet, la valoració de la persona entrevistada és molt positiva. Com a elements pendents a destacar, assenyala arribar a una solució respecte al PAI que passe per integrar l'horta al barri, que mantinga la fisonomia i característiques peculiars del barri i garantisca la pau veïnal.

Al preguntar sobre les entitats més actives del barri, l'entrevistat assenyala les següents: l'Associació de Veïns i Veïnes de Benimaclet (AVV), Cuidem Benimaclet, el moviment veïnal que hi ha contra el PAI. També assenyala la tasca duta a terme pel col·lectiu anarquista del barri que realitza moltes activitats al CSO L'Horta. Respecte a la relació del Centre Municipal de Serveis Socials amb les

entitats del barri, es valora com un vincle positiu i fluid. Considera que les infraestructures i espais dels serveis socials estan a l'abast per a les entitats que les necessiten. També valora que les relacions són molt òptimes i que aquests vincles sorgeixen de les meses de solidaritat i les convocatòries de col·laboració, que han provocat que l'acció comunitària en el barri s'integrara favorablement. Actualment, el CMSS està treballant en la construcció de la xarxa d'atenció a la soledat de les persones majors juntament amb Las Naves, l'ajuntament, el centre de salut i un conjunt d'entitats i associacions del barri.

9. Altres aportacions

9.1 Entrevista a l'Associació de Veïns i Veïnes de Benimaclet

L'entrevista s'ha realitzat al president i al tresorer de l'associació en la seu d'aquesta, situada a l'Avinguda Valladolid 42. Els orígens de l'associació es remunten a l'any 1974, tot i que no va ser fins 1976, amb la mort de Franco, quan es va poder legalitzar. Va nàixer quan un grup de veïnes s'uniren per demanar coses fonamentals i bàsiques com semàfors, voreres, asfaltar carrers, clavegueram i enllumenat públic. Aquestes mancances afectaven a zones del barri que estaven creixent i acollint a molta població migrant de l'èxode rural i que calia adequar. A més, sol·licitaven una escola bressol que atenguera a les necessitats de creixement del barri, així com solucions a les problemàtiques i accidents que generava el trenet que dividia el barri en dos.

El barri de Benimaclet ha canviat molt des d'aquells temps en els que un grup de veïnes i veïns exigien aquestes demandes. Segons les persones entrevistades, a nivell arquitectònic el barri consta d'un nucli que conserva l'essència de poble i que va estar declarat nucli històric l'any 1998 gràcies, en part, a la lluita veïnal. Al voltant d'aquest nucli hi ha finques dels anys 60 del darrer segle, de l'època del desenvolupisme franquista. Consideren que el barri no és bonic a nivell arquitectònic, però que té un dels tresors més importants: l'horta.

Respecte al seu veïnat, opinen que a excepció de les zones de Guàrdia Civil i Alfahuir, encara es mantenen vincles de proximitat i que es coneixen entre ells, quelcom que s'ha perdut en la majoria de barris de la ciutat a excepció del Cabanyal o Benimaclet.

Diferencien distints perfils poblacionals. D'una banda, les veïnes i veïns del centre que provenen de les famílies de Benimaclet de tota la vida lligades a l'horta. D'altra banda, un perfil vinculat a les universitats que han caracteritzat el barri. La forta presència d'estudiants que resideixen al barri durant els períodes lectius ha cobert l'oferta immobiliària d'aqueixes vivendes del desenvolupisme (sense ascensors i amb escales estretes que dificulten posar-ne) i ha estat un complement d'ingressos de moltes famílies del barri. A més, molta gent lligada a la universitat o ex-estudiants que ocupen professions liberals, ha mantingut la residència al barri.

També assenyalen un perfil de veïnat d'origen migrant, especialment present a la zona oest del barri. Consideren que la presència estudiantil ha provocat que la població d'origen migrant no siga tan present al barri com a altres veïns com Orriols i Torrefiel, ja que el perfil de joves estudiants són grans demandants de vivenda al barri de Benimaclet.

Pel que fa a l'associació, actualment compta amb uns 400 sòcies i socis i està adherida a la Federació d'associacions Veïnals de València. Es finança mitjançant les quotes anuals i aportacions de les persones associades amb les que paguen el lloguer i les despeses del local de l'associació. A més, també funciona mitjançant subvencions, majoritàriament municipals més la que reben per estar federades, per a dur a terme els projectes i activitats que desenvolupen.

Aquesta associació està molt ben valorada popularment respecte a la seua participació i mobilització. Malgrat aquest reconeixement, el seu president i tresorer mostren cert escepticisme en l'entrevista realitzada en motiu de l'elaboració d'aquesta guia. Exposaven que, fent un balanç comparatiu respecte a la dècada dels anys 80 i 90, actualment hi ha una major desmobilització de la participació ciutadana que observen de manera general en el teixit associatiu. Així doncs, comenten que el percentatge de gent activa en l'organització i preparació de les activitats és menor que el de participants de les activitats una vegada executades. Tot i les seues autocrítiques són conscients de que el cas de Benimaclet en general, i el de l'associació en particular, és excepcionalment positiu en comparació amb altres barris de València.

La relació de l'associació amb la resta del teixit social i associatiu es valora positivament. Anomenen el fort lligam amb l'Associació Dones Veïnals, amb qui comparteixen seu i moltes de les sòcies. També anomenen la fluïdesa de la relació amb el CIM, Cuidem Benimaclet, les Associacions de Famílies de les escoles públiques, els Centres de Salut o el grup de consum La Morera, a qui l'associació cedeix el seu espai amb la condició de que els membres del grup s'inscriuen en l'associació.

Des de l'associació valoren necessari crear i sostindre teixit cultural per tal de sostindre i mantenir els vincles veïnals. Així doncs, d'entre les activitats que duen a terme destaquen el projecte dels Horts Urbans, que enguany compleixen 10 anys des de la seua posada en marxa i compta aproximadament amb 100 parcel·les que impliquen al voltant de 300/400 veïnes i veïns. A més, dos dels col·legis públics (Carles Salvador i Pare Català), un centre de persones amb dany cerebral adquirit i ACOEC tenen una parcel·la que empren amb el seu alumnat i usuàries.

També assenyalen l'èxit del Cine d'estiu, activitat que, malgrat que ha estat paralitzada per la pandèmia, té molt bona acollida entre el veïnat del barri. Altra activitat amb molt de recorregut és la de la festa de Carnestoltes. Anomenen el projecte cultural multidisciplinar "Rosa de los Vientos", així com el concurs audiovisual Benimaclet Imaginació, el concurs de pintura ràpida a l'aire lliure i el concurs de fotografia Benimira (que ha celebrat la seua primera edició en 2021 al voltant de la temàtica de la soledat).

Especial menció mereixen el projecte Benimaclet Conta, un projecte que recupera la memòria oral, visual, gràfica i escrita del barri, i la revista que publica l'associació. Comenten que aquesta darrera

publicació que es fa dues vegades a l'any i que es reparteix de manera gratuïta entre les sòcies i establiments del barri, és la despesa més gran que assumeix l'associació.

Aquest activisme que s'observa en la quantitat d'activitats i iniciatives culturals que duu a terme, també es reflexa en totes les fites aconseguides arran de les seues reivindicacions i mobilitzacions. Per exemple les assolides als darrers 20 anys, com l'institut d'educació secundària Rascanya-Antonio Cañuelo, IES que, tot i estar al barri de Rascanya, acull a moltes joves de Benimaclet. Aquest centre va ser una demanda de l'associació de veïns i veïnes, especialment d'Antonio Cañuelo, membre de l'associació que dona nom al centre educatiu, en homenatge a la seua lluita. Altres exemples d'objectius aconseguits són el centre de salut d'Alfahuir o la remodelació del carrer Murta i el parc Amparo Arce, ambdues intervencions proposades per l'associació als processos participatius municipals i dutes a terme. També inclouen el tema de la mobilitat, on han aconseguit reduir la velocitat a 20 km per hora en alguns dels carrers del nucli urbà.

També enumeren una sèrie de pèrdues o reivindicacions històriques per les que segueixen mobilitzant-se. Una d'aquestes reivindicacions històriques és la de la casa de cultura. Demanen un centre en el que les distintes associacions i entitats del barri puguen dur a terme les seues activitats, ja que la seu de l'associació veïnal queda limitada i el CIM, on recorren per a fer-ne d'altres amb major aforament, també esdevé menuda per a segons quines activitats. L'any 2003 es creà una plataforma pel centre cívic cultural que aglutinava 23 entitats del barri, però no aconseguiren el seu propòsit. Consideren que actualment es sumarien noves entitats sorgides als darrers anys al barri i sostenen la necessitat d'un espai amb aquestes característiques i que done resposta a la riquesa del teixit associatiu del barri.

En eixe sentit, viuen com una pèrdua la conversió de La "Patatera" en un supermercat. Sent conscient de que aquest era un edifici privat, l'associació sol·licitava a l'ajuntament una permuta, donades les possibilitats d'aquest espai on s'imaginaven el centre cívic cultural, un hotel d'associacions i entitats i un mercat municipal.

Altra pèrdua de terreny important és el que es situa just enfront del supermercat construït a aquest espai emblemàtic de La "Patatera", al carrer Dolores Marqués. Expliquen que aquest solar de 5.000 metres quadrats en el que actualment s'estan edificant vivendes, era perfecte per a l'escola pública de 0 a 3 anys, una de les carències actuals al barri. Tot i que estava previst que així fos, el van requalificar per a edificar-lo. Consideren que haguera sigut una gran oportunitat, donada la necessitat de l'escola bressol pública i la manca de solars municipals al barri.

A banda de la casa de cultura i l'escola pública de 0 a 3 anys, consideren que el barri té una carència pel que fa a les instal·lacions esportives. Tot i contar amb un poliesportiu, valoren que caldria més espai així com ampliar l'oferta d'activitats i que anaren adreçades a totes les edats (actualment les

activitats ofertades són esgrima, judo i escacs). A més, es reclama una piscina coberta que s'utilitze durant tot l'any i que es considera una inversió en la salut, especialment de les persones grans.

També observen deficiències en el centre de dia que tan sols compta amb 30 places, tot i que són conscients de que aquesta és una carència generalitzada a la ciutat de València, ja que hi ha barris que no tenen aquest servei.

D'altra banda, tot i que valoren positivament l'apertura del nou centre de salut, detecten algunes mancances en els recursos de personal destinats al nou centre (mateix nombre de personal sanitari repartit en els dos centres de salut) i alguns serveis, com és el cas de l'atenció d'urgència (servei que en principi anava a constar i finalment no es dona) i el de la treballadora social, que finalment s'ha aconseguit.

Pel que fa als aspectes que valoren positivament destaquen les comunicacions del barri amb la resta de la ciutat, tant de transport públic com les infraestructures per a poder utilitzar carril bici. També la quantitat de serveis comercials, entre els que posen en valor els petits comerços i les quatre llibreries tan rellevants amb les que compta el barri. Celebren la iniciativa del mercat ecològic setmanal que des de l'ajuntament es posarà en marxa pròximament, així com l'Ecomaclet, que ja es du a terme una vegada al mes.

Per últim, d'entre les problemàtiques actuals que viu el barri a hores d'ara, enumeren algunes problemàtiques que tenen impacte a altres zones de la ciutat de València com són els botellots, el risc de la gentrificació i les conseqüències nefastes que comporta i la soledat no desitjada, que afecta principalment a dones grans. Sobre aquesta darrera qüestió el sociòleg i membre de l'associació de veïnes i veïns de Benimaclet Enric Sanchis, està realitzant una investigació per conèixer com incideix en el barri.

Però a banda d'aquestes problemàtiques, hi ha una que afecta exclusivament al barri de Benimaclet i és la del PAI. Els membres entrevistats de l'associació consideren que respecte a aquesta qüestió hi ha dos sectors veïnals mobilitzats en contra del PAI de Metrovacesa. Un està representat per la pròpia associació de veïnes i veïns i l'altre per la plataforma Cuidem Benimaclet. També consideren que existeix altre sector veïnal que no li importaria que es duguera a terme el PAI, però que no estan mobilitzats per a defensar que es duga endavant, però sí participen activament a xarxes socials generant molta crispació, tant respecte a qüestions relatives al PAI o qualsevol acte que es duga a terme per part de l'associació veïnal o Cuidem Benimaclet.

El que proposa l'associació és un model alternatiu al que proposa Metrovacesa, el PSOE o Compromís que inclou, entre altres aspectes, el soterrament de la ronda nord, la comunicació directa del barri amb l'horta i la garantia de mantindre una gran zona d'horta al barri. D'altra banda,

Cuidem Benimaclet demana la desclassificació del sòl urbanitzable programat a sòl no urbanitzable, per tal de que siga sòl rural i s'impossibilita, això l'aplicació del PAI. Malgrat les perspectives distintes, des de l'associació de veïnes valoren positivament la relació amb Cuidem i celebren les iniciatives que desempenyoren. Tal i com ens expressen els portaveus de l'associació, creen sinèrgies i s'uneixen en els punts que comparteixen que, en aquest cas és la seua oposició al PAI de Metrovacesa. Com exemple d'èxit del treball col·laboratiu entre ambdues entitats recorden la manifestació contra el PAI celebrada el 17 de febrer de 2019.

Fins a la data s'han dut a terme tres processos participatius al voltant del PAI, però tot i així la regidora d'urbanisme ha anunciat un nou procés que, per al veïnat de l'associació suposa l'endarreriment de les solucions.

9.2 Entrevista a la plataforma Cuidem Benimaclet

Cuidem Benimaclet és altre col·lectiu veïnal amb forta presència i rellevància al barri. Per a l'elaboració de la present guia hem entrevistat a un dels seus integrants. Com explicava el seu portaveu, tot i que Cuidem Benimaclet és un col·lectiu sense forma jurídica té un reconeixement ferm al barri i s'ha convertit en un agent interlocutor de les demandes i negociacions del barri, tant per al propi veïnat, com per a institucions municipals com per als mitjans de comunicació.

L'any 2018 naix la plataforma. Distints col·lectius i veïnes del barri venien reflexionant i replantejant una manera de funcionar distinta a la que es duia des de l'associació de veïns i veïnes, que fora menys jeràrquica i menys dependent de les institucions. De fet, abans de Cuidem, havien existit alguns intents de col·lectivitat que articularen les demandes del barri des d'aquest enfocament, però que no havien tingut resultats tan exitosos. L'amenaça del PAI va ser, segons el portaveu de Cuidem, un dels impulsos que va possibilitar que emergira amb tan bona acollida.

Primerament va ser el col·lectiu Centre Social Okupat Anarquista L'Horta qui va fer una proposta per a aturar el PAI. Conscients de la necessitat de plantejar una solució més enllà del NO al PAI, van plantejar una estratègia legal jurídicament i assumible políticament: la desclassificació. Arran d'aquesta proposta sorgiren noves energies i sorgeix Cuidem Benimaclet. Amb això el CSOA L'Horta es desvincula i la campanya per la desclassificació passa a assumir-se des de Cuidem.

Amb aquesta plataforma s'enriqueix el teixit associatiu i col·lectiu veïnal de Benimaclet, quelcom que, tal i com recull la persona entrevistada, forma part de la idiosincràsia del barri. Assenyala que un símbol que reflexa aquest esperit reivindicatiu de l'associacionisme i la col·lectivitat és el fet de que al barri hi haja una plaça i un carrer amb el nom d'antics líders i lideresses de moviments del barri.

Per al portaveu de Cuidem, altre tret que marca el tarannà del barri és el fet d'haver sigut poble. Comenta que moltes de les veïnes grans encara diuen “me'n vaig a València” i que a nivell general es conserva aquesta memòria de poble. També, i en relació al vincle identitari, assenyala que és un barri de València reconegut per la defensa del valencià, tret que ha sigut (i és) un reclam per a moltes persones nouvingudes al barri.

Pel que fa al perfil poblacional de Benimaclet, des de Cuidem distingeixen tres diferents. Un seria el conformat per la població autòctona, la gent gran que ha nascut al barri o ha viscut ací des de fa molts anys. Especifica que sol ser població major, ja que les generacions descendents d'aquestes persones majoritàriament no viuen al barri, en part per la presència dels altres dos perfils poblacionals que s'exposen seguidament, així com per les conseqüències de la gentrificació en els preus de la vivenda. El segon perfil estaria representat per la població jove que ve al barri durant el curs escolar, donada la proximitat a les universitats. Per últim, el tercer perfil es el més divers, però seria aquell compost per població d'edat mitjana que ha estat vinculada al barri des de fa temps. Entrarien ací la gent vinculada a les universitats (bé antics alumnes amb una posició més acomodada o bé professorat universitari), així com gent “progre” i militant d'esquerres atreta per les particularitats del barri o altra que acudeix perquè està de moda. Aquest tercer perfil, segons l'opinió de la persona entrevistada, és el perfil més problemàtic, en el sentit que és responsable de que es modifique el barri.

Aquestes tres tipologies de perfils s'observen en la composició de Cuidem Benimaclet, pel que el portaveu afirma que es tracta d'una plataforma representativa de la població del barri. Respecte al lloc d'encontre i trobada d'aquest col·lectiu, aquest és itinerant ja que no tenen un espai fixe. Així doncs, cadascuna de les convocatòries es realitza en un espai distint del barri com solen ser el Centre Municipal de Joventut, el Centre Municipal de Serveis Socials, el CSOA l'Horta, el CS Terra, la plaça o el Jardí Lluerna, espai alliberat i reaprofitat pel col·lectiu. Aquesta estratègia, explica el portaveu, permet l'accessibilitat de tothom a les assemblees (cada espai s'adapta a les necessitats de diferents persones respecte a la mobilitat, conciliació, etc.) i, sobre tot, la generació de sinèrgies amb distints col·lectius. Com s'extrau d'açò, la relació amb altres entitats és fluïda i col·laborativa.

Pel que fa al vincle amb l'Associació de Veïns i Veïnes de Benimaclet, tenen tant elements comuns com diferencials. En termes generals, comparteixen el fet d'aglutinar les demandes veïnals i treballar activa i exitosament pel barri. En este àmbit, es diferencien en la manera d'organització, funcionament i la perspectiva d'abordar algunes qüestions sobre el moviment veïnal i el barri. D'altra banda, en termes més concrets, tenen en comú l'oposició al PAI de Metrovacesa i es diferencien per les distintes propostes que ofereixen respecte aquesta problemàtica. Actualment

ambdós conflueixen en els punts en comú i tracten d'unir esforços per al seu objectiu comú, però tal i com assenyala aquest membre de Cuidem, aquesta relació actual és fruit d'una trajectòria de treball conjunta en la que poc a poc ha anat millorant l'enteniment. L'entrevistat recorda com en alguns moments inicials i arrel de la seua proposta de la requalificació dels terrenys per a evitar l'edificabilitat, es van sentir menyspreats per part de l'Associació de Veïns i Veïnes que, recordem, es neguen al PAI de Metrovacesa però no a l'edificabilitat. Des de Cuidem consideren que al veure la validesa d'aquesta opció, així com el ressò i força que estava adquirint Cuidem, des de l'associació veïnal modificaren la seua actitud. Respecte a aquesta relació, també fan autocrítica i consideren que en ocasions no han sigut capaços d'entendre els ritmes de l'associació i no han sabut comunicar-se bé. Tanmateix, consideren que actualment l'exercici d'enteniment progressiu ha arribat a bon port.

D'entre les accions que s'han dut a terme des de Cuidem, destaquen la recuperació comunal d'un espai denigrat i abandonat afectat pel PAI i convertit en el Jardí Lluerna, el Cinemaclet que s'ha celebrat durant dues edicions i la xarxa de cures veïnal que va nàixer durant l'etapa de confinament de la COVID-19 i encara segueix en marxa actualment. Aquesta darrera iniciativa demostra, segons l'opinió del portaveu de Cuidem, que l'estructura veïnal està molt ben implementada, ja que tot i que molts aspectes són millorables, va sorgir d'una manera molt ràpida i té una important funció social. Assenyalen també, com a la màxima expressió de les accions que duen a terme, les dues manifestacions realitzades al barri i que aconseguiren mobilitzar entre 3.000 i 5.000 persones, una fita que qualifiquen d'històrica.

Altra tasca molt important que realitzen i que esdevé fonamental són les formacions. Tal i com explicava el portaveu de la plataforma, arran del PAI i els tràmits que es van engegar des de Cuidem, es va detectar que el llenguatge jurídic i arquitectònic és molt complex i s'escapa de la comprensió de la majoria de la població. És per això que, des del col·lectiu, s'iniciaren formacions respecte a aquest àmbit adreçat a les persones implicades i que duen a terme algunes membres amb els coneixements adients. Rere aquesta primera experiència, estengueren les formacions al veïnat en general i fins al moment s'han fet vora 40 formacions. El potencial d'aquestes formacions per a l'apoderament veïnal i la col·lectivització dels sabers és inqüestionable. Per això per a Cuidem, el fet de que es plantege un altre procés participatiu, esdevé beneficiós perquè el veïnat està molt més format i informat.

Pel que fa a les demandes veïnals que recull Cuidem Benimaclet, assenyalen la ja esmentada requalificació dels terrenys per tal que no s'aplique el PAI. Consideren que l'ajuntament de València té una oportunitat magnífica per a aplicar un model d'urbanisme sostenible que pose la vida al centre i que marque el rumb d'altres barris de la ciutat. En aquest punt posen de manifest

que moltes de les qüestions que reclamen per al barri són extrapolables a qualsevol barri de la ciutat. A banda d'aquesta demanda, existeixen altres com l'aturada dels desnonaments que es donen al barri i que passen desapercebuts, així com l'aplicació d'un urbanisme feminista. També es fan ressò de demandes històriques com és l'escola infantil de 0 a 3 anys, el centre cultural, un mercat ecològic i de proximitat (bé en el format actual d'Ecomaclet o amb un espai fixe).

Respecte a les problemàtiques que consideren que travessa actualment Benimaclet, destaquen la gentrificació i els seus efectes nocius, com l'expulsió de les veïnes i veïns del barri degut als preus de les vivendes. En aquest sentit consideren que el fet de que hi haja una borsa de lloguer adreçada exclusivament a estudiants pot tenir efectes negatius. Apunten que solen ser vivendes que no estan en massa bones condicions i que es lloguen per habitacions per damunt del valor real. Donada la demanda de població estudiant es lloguen fàcilment, incrementant així el preu de l'habitatge. A més, darrerament s'observa una tendència a llogar a estudiants estrangers a preus més cars per traure major rendibilitat. Des de Cuidem Benimaclet senten que tant aquest barri com el Cabanyal estan sent hereus de Russafa pel que fa al problema complex de la gentrificació. Un símptoma d'això es visualitza en el fet que dos festivals de dansa i arts escèniques que fins ara es realitzava en Russafa, escolliren Benimaclet per a celebrar les seues activitats (ambdues iniciatives es cancel·laren per la situació de crisi sanitària).

Altra problemàtica que consideren que és cíclica al barri i que està sent també molt manifesta a altres barris de la ciutat és la dels botellots. Des de Cuidem estan treballant per una convivència sana, sostenible que afavorisca l'enteniment de manera natural. En la seua línia de situar la vida en el centre defensen el dret al descans com quelcom fonamental i treballen des d'altres models que resten protagonisme i presència a les forces policials.

Si bé aquestes darreres qüestions formen part dels problemes que s'han originat en els darrers 10 anys, des de Cuidem també detecten aspectes positius que s'han generat durant la darrera dècada. Es tracta de la gran diversitat de col·lectius mobilitzats, que han anat finançant-se durant els anys. El CSOA l'Horta fa 10 anys, el CS Terra 25, La Repartidora celebra el seu cinquè aniversari, però s'ha convertit en un ferm referent. De la mateixa manera, senten que Cuidem Benimaclet també és col·lectiu que, malgrat que és relativament jove, està ben arrelat al barri.

9.3 Entrevista al Centre Municipal de Joventut de Benimaclet

El centre municipal de joventut de Benimaclet es situa al carrer de l'Arquitecte Arnau nº 63. Per a l'elaboració d'aquest estudi s'ha entrevistat a dues persones que treballen en aquest centre municipal. Ambdues persones descriuen Benimaclet com un barri amb una forta i reivindicativa

trajectòria associativa, tant a nivell polític com cultural, que ha conservat l'essència del seu passat com a poble d'horta, convertint-se en senya d'identitat del barri. Assenyalen també la forta presència de població jove estudiant que arriba d'altres indrets del territori donada la proximitat amb les universitats. Molt del veïnat actual del barri és població estudiant o bé ex-universitaris que es quedaren al barri una vegada finalitzats els seus estudis. Comenten que, aquest fet, ha contribuït a que s'identifique Benimaclet com un barri d'estudiants, un dels barris amb més població jove. Manifesten que, aquesta identificació, però, ha contribuït a que en moltes ocasions no quede palès la complexitat del veïnat de Benimaclet, que inclou col·lectius de distintes edats i amb necessitats ben diferents a les de la gent jove, així com població jove amb distintes particularitats i perfils.

Pel que fa a la població jove aquesta diversitat va, des d'aquells joves que solen participar activament en activitats i assemblees que funcionen de manera assembleària (com, per exemple, les que s'engloben en espais com el Centre Social Okupat i Anarquista l'Horta, el Centre Social Terra o l'Assemblea Feminista de Benimaclet), fins aquella població jove amb menys emancipació i empoderament per a participar de manera autogestionada. Per a les professionals del Centre Municipal de Joventut de Benimaclet, aquest darrer perfil és el públic al que pretén adreçar-se el centre, en tant que tenen menys eines per a trobar, utilitzar i emprar recursos per elles mateixes.

En base a aquesta diversitat de perfils, l'ús que es fa del Centre Municipal de Joventut és també divers, des de joves que empren el centre com a sala d'estudi o aulari al que acudeixen per a fer ús de la connexió a internet, fins a joves que van quotidianament com a usuàries dels recursos que el centre els ofereix.

A més, i enllaçant amb el gran teixit associatiu al que feien menció, aquest centre de joventut és també punt de trobada i de reunió d'altres entitats que treballen al barri, bé amb població jove com amb població amb pocs recursos, migrant, etc. D'entre aquestes entitats anomenen ACOEC, Associació Rumiñahui, Tandem, Secretariat gitano i l'associació Alanna. També fan menció a altres de caire cultural, com associacions de ball, o altres plataformes veïnals com Cuidem Benimaclet. El fet de que el centre s'utilitze com a lloc d'encontre de distintes entitats, ha facilitat la construcció de sinèrgies entre les diverses associacions que, en moltes ocasions, han col·laborat per a determinades activitats. Aquest fet reflexa la riquesa dels moviments associatius del barri i, a l'hora, la retroalimenta. A banda de la relació amb aquestes altres entitats, també ressenyen certa relació amb el Centre Municipal de Serveis Socials, tot i que aquesta sol ser menys orgànica i més institucionalitzada. És a dir, la relació sol ser per a compartir informació sobre alguns casos de persones usuàries concretes o per a oferir-los recursos.

Respecte a les valoracions que fan del centre de joventut, anomenen algunes mancances pel que fa a les infraestructures, com per exemple, una xarxa wifi potent. Però a més a més, incideixen en que l'espai no és un lloc atractiu per al jovent, ni pel lloc on s'ubica, ni per les instal·lacions. Aquest, però, consideren que és un problema generalitzat a la resta de centres municipals de joventut de la ciutat i que, per a solucionar-se, caldria d'abordar-se des d'altre paradigma. Empren exemples d'altres ciutats com Barcelona, on els centres de joventut estan situats en llocs centrals i compten amb instal·lacions molt més completes. Si es comptés amb un espai amb sales d'assaig (donada la quantitat de grups de música residents al barri), sales d'estudi, biblioteca, saló d'actes, cafeteria, etc., i amb un funcionament menys institucionalitzat que convidara a la joventut a coresponsabilitzar-se de l'espai i la seua gestió, opinen que el centre de joventut seria molt més atractiu i funcionaria molt millor. A més, es propiciaria altres tipus d'oci per a la gent jove, més enllà de la que s'ha convertit amb la més comuna i que es vertebra al voltant del consum.

Aquest enfocament convida a reflexionar sobre des d'on s'aborden les polítiques de joventut i sobre la qualitat dels recursos destinats a la població jove. L'impacte sobre aquestes qüestions afecten al conjunt de la població. Així ho recullen les professionals del centre municipal de joventut sobre el barri de Benimaclet. Com deien, la identificació de Benimaclet amb la joventut, deixa de banda la realitat d'altres sectors de població com, per exemple, les persones grans. Si tenim en compte que, a més, el tipus d'oci que impera és la cultura de bar i el consum i que aquestes dinàmiques estan repercutint en la proliferació de terrasses de bars, en detriment de la desaparició d'altres tipus de comerç local, s'estan deixant de banda les necessitats i preferències de gran part del veïnat.

Des del centre constaten la saturació de recursos per a gent gran que acudeixen al centre de joventut per la insuficiència de places a la Universitat Popular. Comenten que, conscients d'aquesta realitat, en les activitats que elaboren elles mateixes des del centre, no posen limitació en l'edat, per tal d'oferir més possibilitats.

Al remat, aquest tipus d'oci vinculat al consum propicia les dinàmiques de gentrificació que alerten algunes persones veïnes del barri, així com les persones entrevistades, i que amenaça amb l'homogeneïtzació de la ciutat i la pèrdua d'identitat pròpia dels barris. Aquesta és una de les problemàtiques actuals que propicia altres com el preu de les vivendes que està obligant al veïnat a abandonar el barri. A més, el privilegi que té Benimaclet de comptar amb zones d'horta, s'està convertint en problema degut a la lògica especuladora urbanística. La protecció de l'horta i el sosteniment i cura de zones verdes com els descampats abandonats, ubicats enfront mateix del Centre Municipal de Joventut, és un dels objectius de gran part del veïnat que està molt conscienciat respecte a la importància de la seua conservació, segons les treballadores del centre. Afirmen que una de les coses més positives del barri és la seua gent i la implicació veïnal.

9.4 Entrevista al Centre Municipal d'Activitats per a Persones Majors de Benimaclet

Per a l'elaboració d'aquest informe també s'ha entrevistat al president del Centre municipal d'activitats de persones majors de Benimaclet. L'entrevista es va realitzar al propi centre, situat al Centre Multiús del barri que s'ubica al carrer Emili Baró nº 87.

Com ens explica el seu president, els orígens del centre es remunten 20 anys enrere, quan un grup d'entre 5 o 6 persones es reuniren en un local per a donar resposta a algunes necessitats que compartien. Posteriorment, el grup va anar ampliant-se i aquesta agrupació de caire privada va passar a tindre cert vincle amb les instàncies municipals, convertint-se en el Centre d'activitats per a persones majors de Benimaclet. Des d'aleshores, com ocorre a altres barris, l'ajuntament els proporciona l'espai i es fa càrrec de les despeses i el manteniment. Des de fa 10 anys, el centre s'ubica, com hem dit, al Centre multiús de Benimaclet, espai que acull, a més a més, un taller ocupacional i la policia local. Fins aleshores, el centre s'ubicava en un baix situat al carrer Torreta de Miramar que, amb el temps i l'afluència de persones, s'havia quedat molt limitat.

Actualment compta amb un nombre d'associades que ascendeix a 2.200 persones, la majoria d'elles del barri de Benimaclet i de Camí de Vera. El president comenta que tota aquella persona major de 60 anys pot acudir al centre, però que no és fins als 65 quan poden donar-se d'alta. Pel que fa a l'organització interna, existeix un òrgan directiu que s'escull cada 4 anys mitjançant la votació dels i les sòcies. Aquest òrgan consta de president/a, vicepresident/a, secretari/a, pagador/a i tresorer/a. L'òrgan directiu actual du 12 anys en el càrrec.

Pel que fa a les activitats que s'ofereixen, distingeixen entre les que s'imparteixen mitjançant l'ajuntament i les que organitza l'associació. Entre les primeres destaquen la gimnàstica, activitat que realitzen de manera quasi exclusiva les dones i que compta amb distints grups i horaris. D'entre les següents, el president enumera pintura, informàtica, cultura general, teatre i rondalla. Es tracta d'activitats que imparteixen algunes de les persones associades de manera voluntària, de manera que també són gratuïtes. A més, el diumenge fan ball. En aquest cas, aporten una contribució per a pagar al/la músic que amenitza l'activitat (amb aquesta aportació, participen en el sorteig d'un pernil i dues botelles de vi). Més enllà de les activitats setmanals, realitzen dinars i sopars de germanor, així com viatges i excursions. Malgrat l'oferta d'activitats, el president lamenta l'escassa participació i implicació de la gran majoria de les persones grans associades al centre d'activitats. Comenta que la participació dels homes es redueix a acudir al centre a jugar a cartes o al dòmino.

Respecte a les particularitats i necessitats del barri, expressa que caldrien més serveis socials. Concretament, anomena més activitats per a gent gran, més centres d'activitats per a majors (considera que un és insuficient al barri), així com més centres de salut (exposa que amb els dos que

hi ha al barri no és suficient per a la gent que hi habita). També considera que caldria adaptar millor els carrers per a facilitar l'accés de persones grans, menudes i gent amb mobilitat reduïda. Finalment, manifesta no tenir cap vincle ni contacte amb altres entitats i associacions del barri.

10. Referències del barri en premsa

El PAI de Benimaclet ha centrat la informació sobre el barri en els mitjans de comunicació, donant veu als diferents agents enfrontats i als seus argumentaris: ajuntament, oposició, veïnat i promotora.

A continuació es trauen els principals titulars sobre aquesta temàtica.

Benimaclet quiere cambiar 1.300 viviendas por un gran parque con huerta. Eldiario.es, 19/06/2017

https://www.eldiario.es/comunitat-valenciana/benimaclet-quiere-cambiar-viviendas-parque_1_3331309.html

Joan Ribó rebate a Sandra Gómez y pide menos viviendas en el PAI de Benimaclet. El Mundo, 15/12/2018

<https://www.elmundo.es/comunidad-valenciana/2018/12/15/5c14004721efa0d7648b46c2.html>

Discrepancias entre vecinos y ayuntamiento por el PAI de Benimaclet. Cadena Ser, 17/02/2019

https://cadenaser.com/emisora/2019/02/17/radio_valencia/1550395630_148821.html

El futuro de Benimaclet: dos perspectivas para el problema del PAI. El Salto, 11/12/2019

<https://www.elsaltodiario.com/urbanismo/futuro-benimaclet-valencia-dos-perspectivas-pai>

Metrovacesa mantiene las 1.345 viviendas del PAI de Benimaclet y espera empezar las obras en 2021. Levante-EMV, 13/02/2020

<https://www.levante-emv.com/valencia/2020/02/13/metrovacesa-mantiene-1-345-viviendas-11656376.html>

València ultima un nuevo plan urbanístico para Benimaclet que incluye más huerta y la remodelación de la ronda. Eldiario.es, 03/12/2020

https://www.eldiario.es/comunitat-valenciana/valencia/valencia-ultima-nuevo-plan-urbanistico-benimaclet-incluye-huerta-remodelacion-ronda_1_6478496.html

El PAI de Benimaclet vuelve a generar discrepancias entre Compromís y PSPV. La Vanguardia, 04/12/2020

<https://www.lavanguardia.com/local/valencia/20201204/49864490440/pai-benimaclet-discrepancias-compromis-ppsv.html>

Ribó bloquea el plan de Benimaclet y exige más huerta y menos viviendas. Las Provincias, 09/07/2020

<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/ribo-pai-benimaclet-20200708151956-nt.html>

València inadmite el PAI de Benimaclet y propone una alternativa más sostenible y pública. La Vanguardia, 01/02/2021

<https://www.lavanguardia.com/local/valencia/20210201/6214830/ayuntamiento-valencia-inadmite-pai-benimaclet-propuesta-benimaclet-15.html>

El Ayuntamiento de València diseñará el plan urbanístico de Benimaclet. El País, 19/02/2021

<https://elpais.com/espana/2021-02-19/el-ayuntamiento-de-valencia-disenara-de-forma-directa-el-plan-urbanistico-del-barrio-de-benimaclet.html>

El PP denuncia que Benimaclet no recibe inversiones mientras el desarrollo urbanístico del barrio está paralizado. Levante-EMV, 21/03/2021
<https://www.levante-emv.com/valencia/2021/03/21/pp-denuncia-benimaclet-recibe-inversiones-43666724.html>

Vecinos de Benimaclet plantan 120 árboles en los terrenos del PAI. Valencia Plaza, 28/03/2021
<https://valenciaplaza.com/vecinos-benimaclet-plantan-120-arboles-terrenos-pai>

La encuesta que pone en cuestión el plan de Compromís para Benimaclet: sólo el 1,7% quiere huertos urbanos. El Mundo, 16/04/2021
<https://www.elmundo.es/comunidad-valenciana/2021/04/16/607876ad21efa0aa0c8b464b.html>

Los vecinos de Benimaclet plantan cara al Ayuntamiento por las vallas de Metrovacesa. Las Provincias, 29/07/2021
<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/vecinos-benimaclet-plantan-metrovacesa-20210729142026-nt.html>

L'impacte del botellot en els carrers del barri i en la convivència veïnal també ha centrat moltes mirades i reivindicacions, per la qual cosa s'ha convertit en un dels temes claus a la premsa l'última dècada.

El botellón, el infierno de Benimaclet. La Vanguardia, 11/06/2017
<https://www.lavanguardia.com/local/valencia/20170611/423335071352/botellon-infierno-benimaclet-valencia.html>

El botellón no deja dormir a Benimaclet. Las Provincias, 08/10/2017
<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/botellon-deja-dormir-20171008201459-nt.html>

Santamaría: 'El botellón en Benimaclet es una lacra para la convivencia'. El Periodic, 26/01/2018
https://www.elperiodic.com/valencia/santamaria-botellon-benimaclet-lacra-para-convivencia_545770

Vecinos de Benimaclet salen a la calle para protestar por el ruido nocturno y la inseguridad. Las Provincias, 20/01/2019
<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/vecinos-benimaclet-salen-20190120000717-ntvo.html>

El botellón no cesa y las quejas vecinales causan otra intervención en Benimaclet. Las Provincias, 08/09/2020
<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/botellon-cesa-quejas-20200908000207-ntvo.html>

Vecinos de Benimaclet llenan las calles de carteles contra el botellón: "Es una situación insostenible" Europa Press, 23/10/2021
<https://www.europapress.es/comunitat-valenciana/noticia-vecinos-benimaclet-llenan-calles-carteles-contra-botellon-situacion-insostenible-20211023175906.html>

Los vecinos de Benimaclet denuncian el escándalo nocturno en la plaza: "Así no se puede vivir". Levante-EMV, 17/09/2021

<https://www.levante-emv.com/valencia/2021/09/17/vecinos-benimaclet-denuncian-escandalo-nocturno-57402682.html>

La Policía Local blinda las plazas de Benimaclet y Honduras para atajar el botellón. Las Provincias, 22/10/2021

<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/policia-local-blinda-20211022003609-ntvo.html>

Los vecinos de Benimaclet se movilizan contra el botellón. La Razón, 22/10/2021

<https://www.larazon.es/comunidad-valenciana/20211022/qtvru734sra4xcfsicljwx132a.html>

La vessant cultural de Benimaclet s'ha vist reflexada a nivell mediàtic a través dels diferents esdeveniments i events culturals que han tingut lloc al barri.

Benimaclet 'conFusión' o el arte de andar por casa. El Mundo, 10/10/2017

<https://www.elmundo.es/comunidad-valenciana/2017/10/10/59dbcee022601d617c8b4636.html>

Nueve poetas organizan un recital a favor de los refugiados. Valencia Plaza, 13/12/2018

<https://valenciaplaza.com/nueve-poetas-organizan-un-recital-a-favor-de-los-refugiados>

'Festimalet al solet', el Carnaval de Benimaclet 2020, una fiesta para todos los públicos. Las Provincias, 21/02/2020

<https://www.lasprovincias.es/fiestas-tradiciones/carnaval-benimaclet-2020-20200213175942-nt.html?ref=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Benimaclet se llena de trencadís con el regreso del festival confusión. Europa Press, 14/10/2021

<https://www.europapress.es/comunitat-valenciana/noticia-benimaclet-llena-trencadis-regreso-festival-confusion-20211014170752.html>

El moviment veïnal de Benimaclet ha sigut present a través de les seues múltiples denúncies, accions reivindicatives i iniciatives.

Los huertos urbanos de Benimaclet, pulmones verdes para el barrio. Valencia Extra, 07/02/2018

https://www.valenciaextra.com/es/valencia/los-huertos-urbanos-de-benimaclet-pulmones-verdes-para-el-barrio_81331_102.html

Vecinos de Benimaclet piden que se dote de urgencias a centro salud Alfahuir. La Vanguardia, 06/03/2018

<https://www.lavanguardia.com/local/valencia/20180306/441313519827/vecinos-de-benimaclet-piden-que-se-dote-de-urgencias-a-centro-salud-alfahuir.html>

Benimaclet, 45 años de pancartas. Las Provincias, 10/06/2019

<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/benimaclet-anos-pancartas-20190610000521-ntvo.html>

Vecinos de Benimaclet solicitan la protección de la alquería Casa Barba y pide recuperarla como patrimonio. Europa Press, 21/09/2019

<https://www.europapress.es/comunitat-valenciana/noticia-vecinos-benimaclet-solicitan-proteccion-alqueria-casa-barba-pide-recuperarla-patrimonio-20190921160237.html>

Vecinos del barrio valenciano de Benimaclet se plantan contra la futura residencia de estudiantes

junto a la huerta protegida. Eldiario.es, 09/06/2020
https://www.eldiario.es/comunitat-valenciana/vecinos-valenciano-benimaclet-residencia-estudiantes_1_6029538.html

Colectivos y vecinos de Benimaclet (Valencia) 'reokupan' un casal social en una alquería tras el desalojo de la Policía. Europa Press, 14/12/2020
<https://www.europapress.es/sociedad/noticia-colectivos-vecinos-benimaclet-valencia-reokupan-casal-social-alqueria-desalojo-policia-20201214163029.html>

València transforma Benimaclet en 'barrio 20': velocidad reducida a 20Km/h y ampliación de 80 pasos peatonales. Eldiario.es, 16/03/2021
https://www.eldiario.es/comunitat-valenciana/valencia/valencia-transforma-benimaclet-barrio-20-velocidad-reducida-20km-h-ampliacion-80-pasos-peatonale_1_7316501.html

Les marxés feixistes en el barri amb motiu del 12 d'octubre i les reaccions política i veïnal han sigut també motiu d'atenció mediàtica.

Una marcha de antorchas fascista alarma al barrio más emblemático para la izquierda en València. Público, 11/10/2020
<https://www.publico.es/sociedad/pais-valencia-marcha-antorchas-fascista-alarma-barrio-valencia.html>

Benimaclet "responde al fascismo" con una concentración y cacerolada para pedir barrios "libres de odio". Eldiario.es, 12/10/2020
https://www.eldiario.es/comunitat-valenciana/valencia/benimaclet-responde-fascismo-concentracion-cacerolada-pedir-barrios-libres-odio_1_6286949.html

El PSPV, Podemos, Compromís y PPCV condenan la marcha "fascista" en Benimaclet. Valencia Plaza, 13/10/2020
<https://valenciaplaza.com/el-pspv-podemos-compromis-y-ppcv-condenan-la-marchafascista-en-benimaclet>

Multan a tres participantes de la manifestación fascista en Benimaclet del 12-O. La Vanguardia, 30/11/2020
<https://www.lavanguardia.com/local/valencia/20201130/49801422695/multas-tres-participantes-manifestacion-fascista-benimaclet-valencia-12-octubre.html>

Multan con 4.000 euros a dos participantes en la marcha de España 2000 en Benimaclet por exhibir banderas franquistas. Europa Press, 10/06/2021
<https://www.europapress.es/comunitat-valenciana/noticia-multan-4000-euros-dos-participantes-marcha-espana-2000-benimaclet-exhibir-banderas-franquistas-20210610153849.html>

11. Conclusions

El barri de Benimaclet conforma el districte número 14, anomenat com el barri d'estudi, juntament amb el barri de Camí de Vera. A diferència del que pot succeir a altres barris d'un mateix districte, cal dir que entre aquests dos barris l'única delimitació existent és l'administrativa, ja que a nivell social la relació és molt fluïda i a nivell geogràfic no hi ha distància ni barrera arquitectònica que els separe entre sí.

L'empremta del seu passat com a poble segueix vigent i impregna en el tarannà d'aquest barri fortament vinculat a l'horta i amb forts lligams veïnals i associatius. L'evolució i transformació de Benimaclet ha estat emmarcada dintre de les dinàmiques que ha sofert la pròpia ciutat de València, pel que de barri perifèric ha passat a ser un barri inserit dintre de la ciutat. De les successives transformacions, podem dir que les que s'originaren arran de la construcció dels campus universitaris als anys 60 configuraren algunes de les particularitats del barri actual. Així doncs, entre els anys 70 i 90 creix el barri, en bona part per la quantitat de població estudiant que tria Benimaclet per la proximitat als centres universitaris. A més, aquest creixement va acompanyat del naixement d'un moviment veïnal que reclama dels serveis que responguen a les noves necessitats del barri, moviment que ha seguit creixent i diversificant-se convertint-se en part de la idiosincràsia del barri.

Actualment i d'ençà 2007, la població total del barri de Benimaclet no ha experimentat creixement, seguint amb la tendència global del conjunt de la ciutat. El grup d'edat més nombrós és el d'entre 16 i 64 anys, seguit de les persones majors de 65 anys, grup d'edat majoritàriament de dones degut a la feminització de l'envelliment per la major esperança de vida de les dones. Pel que fa a l'índex d'envelliment a Benimaclet està per sobre del de la ciutat de València.

Respecte al lloc d'origen de la seua població, trobem que la majoria de la gent que viu a Benimaclet prové d'altres barris de la pròpia ciutat, seguit de població d'altres indrets del territori valencià. De la població d'altres comunitats autònomes de l'estat espanyol, destaquen les procedents de Castella La Manxa i d'Andalusia, les dues comunitats en les que major incidència va tenir el moviment migratori de l'èxode rural de la segona meitat del segle XX. D'altra banda, la població al barri compta amb un 13,8 % de població estrangera (italiana i xinesa majoritàriament).

Seguint amb la mateixa tendència de la societat actual de terciarització de l'economia, el sector serveis és el majoritari al que es dedica la població activa del barri (59,6%), trencant així amb el passat agrícola i artesanal del barri. Cal dir que de la població activa es troba ocupada el 42,9% i aturada el 16,7%. La població de 16 anys i més que es troba inactiva representa el 40,3%.

Les dades qualitatives extretes de les entrevistes realitzades a distints agents del barri complementen la informació sobre el perfil poblacional de Benimaclet. Així doncs, podem distingir, d'una banda, el veïnat de tota la vida que ha nascut i crescut al barri (on s'inclou bona part de la població de l'èxode rural). La majoria de la població major de 65 anys s'inclou en aquest perfil. En segon lloc, trobem altre perfil característic del barri representat per la població estudiant que resideix al barri durant els cursos acadèmics. En tercer lloc, està el perfil que segueix vinculat a les universitats com a professorat o exestudiants que s'han quedat a Benimaclet amb les seues famílies. Aquest perfil es troba entre el grup intermedi de 16 a 64 anys, juntament amb la població d'origen migrant i fills i filles de Benimaclet de tota la vida.

L'antiguitat dels habitatges ens permeten rastrejar els moviments i transformacions demogràfiques i urbanístiques del barri. Així, el fet que el 52,8% dels habitatges de Benimaclet daten d'entre 1960-1980 es relaciona amb l'expansió de la ciutat cap a zones perifèriques (com era el cas de Benimaclet que encara era pedania de València) i l'inici del moviment migratori de l'èxode rural. Tot plegat, la recuperació econòmica, la incipient industrialització en aquest context del *desarrollisme* franquista, explicarien, en part, aquest salt urbanístic. A més, en aquest període es duu a terme el Pla Sur, aprovat després de la riuada de 1957 i, tres anys més tard, emmarcat dintre d'aquest pla, es duu a terme el Pla General, que incloïa el Pla parcial nº22 per a Benimaclet. D'ençà els anys 2000 comencen a minvar les construccions d'habitatges.

Així doncs, els habitatges majoritaris són prou antics i sovint tenen unes característiques que no s'adapten a les necessitats d'algunes llars amb persones grans, famílies amb fills/es o amb mobilitat reduïda. És el cas, per exemple, de finques sense ascensor i amb dificultat d'habilitar-ne. Tot i així, aquestes vivendes són habitades majoritàriament pel perfil de joves estudiants que, a més, paguen preus per sobre del valor de la vivenda degut a la gran demanda d'aquests habitatges al barri. En molts casos, les persones propietàries de moltes de les vivendes són població de tota la vida que, segurament, adquiriren habitatges a canvi de l'expropiació de terres durant el creixement urbanístic dels 60-80. Això explica el fet que molta gent gran siga propietària de varies vivendes o blocs sencers que lloguen sencers o per habitacions.

Respecte a la situació socioeconòmica, existeixen diversos perfils d'ençà posicions mitjanes benestants, fins població vulnerable o potencialment vulnerable, que representa el 11% de la població del barri. Tant pel que fa a les dades de vulnerabilitat com pel que fa al nombre d'expedients del Centre Municipal de Serveis Socials, Benimaclet es situa al capdavant de la resta de barris competents del CMSS de Benimaclet. En aquest punt cal tenir en compte que la localització del centre en el centre del barri de Benimaclet, pot condicionar tant la major demanda

de serveis socials de població de Benimaclet, com l'escassetat d'expedients d'altres barris molt més lluny d'aquest centre.

Durant l'entrevista al director d'aquest CMSS, destacava la inexistència de bosses de pobresa que pot haver-hi en altres barri, tot i que sí hi ha algunes zones, localitzades en algunes de les vivendes del *desarrollisme* franquista on hi ha població vulnerable. D'entre els serveis socials més demandats destaquen els relatius a la dependència i problemes de soledat no desitjada.

A nivell social destaca el fort teixit associatiu i de col·lectius que hi ha al barri. Totes les persones entrevistades per a la realització d'aquest estudi assenyalen aquest aspecte com a característic i determinant del barri. A més, aquest aspecte també ha influenciat en el propi treball de camp i resultat final d'aquest estudi, ja que a diferència d'altres barris, en aquest s'ha hagut de seleccionar entre molts col·lectius que treballen en pro del comú de Benimaclet. Així doncs, en aquesta ocasió s'ha entrevistat a l'Associació de Veïns i Veïnes de Benimaclet i a Cuidem Benimaclet que tenen gran representativitat al barri.

Ambdues entitats estan involucrades en la lluita contra el PAI que està projectat sobre terreny de Benimaclet, tot i que cadascuna d'elles sosté un punt de vista i una solució distinta: un model alternatiu al PAI de Metrovacesa i la desclassificació d'aquests terrenys urbanitzables. Tot plegat, coincideixen en que el barri de Benimaclet per les seues particularitats socials i veïnals són un caldo de cultiu per a que el consistori duga endavant un model urbanístic alternatiu i sostenible, que pose en el centre la vida i que servisca com a model i referent de les polítiques que es puguen dur a terme en altres indrets de la ciutat. Altra qüestió que està clara és que la implantació del PAI tal i com està plantejada a dia de hui suposaria tal transformació del barri que acabaria amb la seua pròpia idiosincràsia.

Per últim, pel que fa als recursos dels quals disposa, primerament cal assenyalar la relació directa que existeix entre les lluites veïnals i recursos, ja que molts d'ells són fruit de la mobilització i l'activisme ciutadà, tal i com s'ha recollit en aquest estudi. Actualment, Benimaclet es considera un barri ben dotat a nivell de recursos, però hi ha algunes deficiències i carències que es reclamen com: l'escoleta municipal infantil de 0 a 3 anys, un poliesportiu amb millors dotacions, un centre de joventut que es plantege des d'altre paradigma que propicie l'autonomia de les i els joves, més recursos humans en l'atenció sanitària, un mercat municipal, un centre cívic i cultural que done resposta a la quantitat d'entitats amb les que compta el barri, un mercat municipal ecològic i de proximitat i un centre de dia per a gent gran amb capacitat per a més persones. D'altra banda, a nivell social es considera que les problemàtiques que envolten ara el barri són la soledat no desitjada, el risc de la gentrificació i l'amenaça ecològica i social que suposa el PAI.

12. Bibliografia

Alfaro, Arantxa; Gadea, Isabel (2013) *Descosint la invisibilitat. Les jaqueteres de Benimaclet* Editorial Germanies, Alzira

Brocal Guillen, Carlos *Análisis histórico-urbanístico del barrio de Benimaclet* (2013), Treball de fi de Grau Escola tècnica superior d'enginyeria d'edificació, UPV. Disponible al Repositori Riunet UPV

Moreno, Francisco i Pérez, Antonio (1999) *Benimaclet 1974-1999: XXV aniversari de l'associació de veïns de Benimaclet*. Associació de Veïns de Benimaclet. València.

Salvador, Carles (comp.) (1953) *El Llibre d'Ordinacions de la Confraria dels Sants Abdon i Senén, els Sants de la Pedra de Benimaclet*. Confraria dels Sants Abdon i Senén. València.

VVAA (2002) *Huellas de Beni-maclet: «Non bis in idem»*. Clavaria 2002 Santísimo Cristo de la Providencia y los Santos Patronos Abdón y Senén de Benimaclet. Valencia.

VVAA (1997) *Benimaclet: tradiciones y fiestas*. Clavaria 1997 Santísimo Cristo de la Providencia y los Santos Patronos Abdón y Senén de Benimaclet. Valencia.

Informes i estudis

Institut Universitari de Recerca d'Enginyeria Energètica; Universitat Politècnica de València (2016): *Projecte de mapa de la pobresa energètica per a l'Ajuntament de València*. València.

Lorente, Raúl (Dir.); J. Ramírez, J. Verónica; Climent, Víctor F.; Ingellis, Anna Giulia; Guamán, Adoración; Carbonell, Juan A. (2017): *Diagnóstico de necesidades sociales en la ciudad de Valencia: Colectivos vulnerables y nuevos perfiles de vulnerabilidad en un contexto de grave crisis económica*. València, Ajuntament de València i Universitat de València.

Oficina Estadística, Àrea de Gestió de recursos (2019): *Áreas Vulnerables a la ciudad de València. Secciones Censals*. València, Ajuntament de València.

Oficina Estadística, Àrea d'Informació i Planificació (1981): *Els nous districtes de la ciutat de València. Comissió Municipal per a la Redistribució Territorial i Administrativa*. València, Ajuntament de València.

Oficina Estadística. (2001): *Actualización del indicador de nivel de renta de los distritos y barrios de la ciudad de Valencia para el año 2001*. València, Ajuntament de València.

Secció de Planificació i Innovació (2020): *Informe del documento Áreas vulnerables a la ciudad de València. Secciones censals, 2019. Aplicado a los centros municipales de Servicios Sociales CMSS*. València, Ajuntament de València.

Secció Planificació i Innovació, *Memoria del CMSS Benimaclet y Memoria del barrio de Benimaclet, 2021*. València, Ajuntament de València.

Secció Planificació i Innovació, *Memoria SIUSS Servicio de Información CMSS Benimaclet 2010*. València, Ajuntament de València.

Webgrafia

Associació Veïns i Veïnes de Benimaclet: <https://avvbenimaclet.wordpress.com/>

Blog Benimaclet Conta: <http://benimacletconta.com>

Blog d'Harca. Divulgació de la història medieval: <http://blog.harca.org>

Blog Valencia. Un paseo por la historia: <https://valenciacuriosa.blogspot.com>

Cuidem Benimaclet: <https://cuidembenimaclet.org/>

Cultural València, Ajuntament de València: <https://cultural.valencia.es/es/>

El temps: <https://www.eltemps.cat>

Empresa Municipal de Transporte de València: <https://www.emtvalencia.es>

Metrovalencia: <https://www.metrovalencia.es/>

Oficina Estadística del Ajuntament de València:
<http://www.valencia.es/ayuntamiento/estadistica.nsf/>

Periòdic digital Valencia Noticias <https://valencianoticias.com>

Valenbisi: <http://www.valenbisi.es/>

Vilaweb: <https://www.vilaweb.cat>

Fonts primàries:

Entrevista al director del Centre Municipal de Serveis Socials de Benimaclet. (15/07/21)

Entrevista a un treballador i treballadora del Centre Municipal de Joventut. (15/10/21)

Entrevista al president del Centre d'Activitats per a Persones Majors de Benimaclet. (10/11/21).

Entrevista al president i un soci de l'Associació Veïns i Veïnes de Benimaclet. (25/10/21)

Entrevista a un portaveu de la Plataforma Cuidem Benimaclet. (09/11/21).